

Līvānieši
neatbalsta
bīstamās ražotnes
paplašināšanu

3. lappusē

Vērienīgs
ūdenssaimniecības
sakārtošanas
darbs Preiļos

4. lappusē

Jaunais
lauksaimnieks
Normunds Seilis

6. lappusē

Koru sadziedāšanās izskanējusi, jūnijā — sadancosim

● Skani un pacilājoši, emocionāli un sirsniņi Preiļos skanēja gaidāmo Dziesmu svētku repertuārs. Aptuveni tūkstoš dziedātāju no visas Latgales sestdien piedalījās lielajā sadziedāšanās koncertā, ko kuplināja arī Preiļu novada deju kolektīvi. Foto: A.Šņepsts

Aizvadītajā sestdienā Preiļu parka estrādē skanēja dziesmas no nākamgad gaidāmo Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku repertuāra. Uz ieskaņu koncertu un sadziedāšanos pulcējās kori no visa Latgales reģiona.

Aglonas bazilikas koris, skolotāju koris «Latgale» bija tikai neliela daļiņa no kopkora, kuru veidoja pavisam 33 kori no Latgales novadiem un pilsētām — Daugavpils, Krāslavas, Ludzas, Balviem, Jēkabpils un citām vietām. Ieradušies bija arī dziedātāji no Rīgas, kopā veidojot gandrīz tūkstošbalsīgu kopkori, stāsta Preiļu novada kultūras centra vadītāja vietniece un deju kolektīvu virsvadītāja Silvija Kurtiņa. Koncertā uzstājās un divas stundas ilgo režisora Viestura Renča veidoto programmu papildināja deju kolektīvi «Dancari», «Gaida» un «Talderi», kā arī Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopa «Rūtoj». Kora dziesmas skaisti izdziedāt palīdzēja diriģenti Terēzija Broka, Aira

Birziņa, Ēriks Čudars, Ieva Lazdāne, Roberts Liepiņš, Anda Lipska, Egils Lipšāns, Rota Salmiņa, Jevģenijs Ustinškovs, Anita Zarāne, Edgars Znutiņš. Pavadoša grupa bija ieradusies no Daugavpils.

Dziesmu svētku ieskaņu koncertā dziedātāji, diriģenti, muzikālie pavadītāji izmēģināja nākamo svētku muzikālās ieceres, repertuāru, balsu saliedētību. Visas dziesmas izvērtas un labas, taču dažas īpaši emocionālas un pacilājošas. Gan dziedātājiem, gan klausītājiem sevišķas izjūtas radās dziesmas «Saule, Pērkonis, Daugava» izpildes laikā, kad melodijai un vārdiem piebalsoja pati daba. Tuvo vasaras pilnbriedu un Jāņu tuvumu kopkoris apliecināja dziesmā «Jāņuvakars», kad parka estrādes uzkalnā tika iedegts ugunskurs.

Dziesmu svētku ieskaņu koncertus Preiļos un citur Latvijā sarīkot palīdz un finansiāli atbalsta ne tikai pašvaldības, bet arī Nemateriālā kultūras mantojuma tautas mākslas centrs un Dziesmu svētku biedrība. Pēc mēneša, 30. jū-

● Ligo vakara un Jāņu nakts tuvumu apliecināja ugunskurs.

nijā, Preiļi uzņems reģiona deju kolektīvus.

L.Kirillova

ISSN 1407-9921

Aizmirsi
abonēt
"NOVADNIEKU"?

Dari to šodien un
saņem laikrakstu pēc
piecām dienām!

Būs jauna priekšvēlēšanu aģitācijas kārtība

Saeima 24. maijā pirmajā lasījumā konceptuāli atbalstīja Priekšvēlēšanu aģitācijas likumu, kas nosaka jaunu aģitācijas un tās uzraudzības kārtību pirms Saeimas, Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām. Pašlaik priekšvēlēšanu aģitāciju regulē vairāki atsevišķi likumi. Likumprojektu izstrādājusi Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija, saturiski apvienojot līdzšinējās kārtības un precizējot to tiesisko regulējumu.

Atšķirībā no pašreizējā regulējuma likumprojekts paredz politisko reklāmu aizliegumu televīzijā 30 dienas pirms vēlēšanām, izņemot likumā noteikto bezmaksas raidlaiku sabiedriskās televīzijas pirmajā programmā. Līdzīgi kā iepriekš partijas bezmaksas aģitācijai varēs izmantot 20 minūšu raidlaiku, kuru būs iespējams sadalīt piecu minūšu nogriežņos, nevis 10, kā bija līdz šim. Saglabājot esošo kārtību, katram partijai sarakstam būs vienāds bezmaksas raidlaiks.

Jaunajā likumā paredzēts saglabāt esošo kārtību: ja aģitācijas veicējs publiskās vietās novieto galdus un uzslīen teltis, viņam jāinformē pašvaldība. Tomēr, ja aģitācijas vietai ir īpašnieks, paredzēts, ka arī viņu būs jābrīdina par iepiņāto pasākumu. Pašvaldībai aģitācijas veicējs ir jāinformē par to, kurš ir konkrētās ārtelpas īpašnieks.

Tāpat likums precizē, kas ir publiska vieta un ārtelpas un kādas darbības priekšvēlēšanu laikā tajās drīkst veikt. Plānots, ka aģitācijas veicējs var ārtelpās uzrunāt vēlētajus, dalīt bukletus, avīzes un citus priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus bez saskaņošanas ar pašvaldību vai ārtelpas īpašnieku. Savukārt iekštelpās aģitācijas veicējs var uzrunāt vēlētajus un dalīt priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus, iepriekš to rakstiski saskaņojot ar telpu īpašnieku.

Plānots, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs priekšvēlēšanu laikā apkopos informāciju (uzskaiti) par medijos un publiskās vietās izvietoto priekšvēlēšanu aģitāciju.

Paredzēts precīzāk noteikt, ka politisko vides reklāmu izvietojumu reglamentē normatīvie akti par reklāmas izvietojumu.

Tāpat noteikts aizliegums radīt priekšrocības kādam konkrētam aģitācijas veicējam materiālu izvietojumam publiskās vietās vai iekštelpās, ja aģitāciju atļauj valsts institūcija vai kapitālsabiedrība, kurā vairāk nekā piecdesmit procentu kapitāla daļu vai akciju pieder valstij.

Jaunā kārtība nodrošinās vienādus priekšvēlēšanu aģitācijas apstākļus visiem vēlēšanu dalībniekiem un izskaidīs administratīvo resursu izmantošanu. Izmaiņas paredz aizliegt valsts, pašvaldību un to kapitālsabiedrību preses izdevumos 30 dienas pirms vēlēšanām publicēt intervijas un rakstus ar deputāta kandidātiem.

Kā norāda likumprojekta autori, jaunā likuma mērķis ir nodrošināt sabiedrības intereses saņemot vispusīgu informāciju un paust viedokli par deputātu kandidātiem un to sarakstiem pirms vēlēšanām.

Jaunais likums aizstās līdzšinējos priekšvēlēšanu aģitācijas regulējumus — "Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms pašvaldību vēlēšanām" un "Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām".

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Četros gados valsti par 30 000 pieaudzis invalidu skaits

Pēdējo četrus gadus laikā Latvijā par 30 000 pieaudzis cilvēku ar invaliditāti skaits, aģentūru LETA informēja Labklājības ministrijas (LM) Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Brīvmane. LM norāda, ka invalidu skaita pieaugums krīzes un pēckrīzes periodā ir vērojams arī citās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Šo tendenci ministrija skaidro ar cilvēku finansiālās situācijas pasliktināšanos, kas negatīvi ietekmē iespējas rūpēties par veselību, savlaicīgi apmeklējot ārstu un saņemot medicīnas pakalpojumus. Tāpat LM to daļēji skaidro ar sociālās aizsardzības un atbalsta pasākumiem, ko valsts piedāvā cilvēkiem ar invaliditāti. Pēc LM rīcībā esošās statistikas, 2011. gada decembrī Latvijā bija 148 919 cilvēki ar invaliditāti, bet 2008. gadā decembrī tikai 118 898 cilvēki. Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija ik gadu veic invaliditātes ekspertīzi aptuveni 55 tūkstošiem cilvēku. Pēc statistikas datiem, cilvēku ar invaliditāti skaits palielinās kopš 2008. gada, kad pieaugums bija 10,1%, 2009. gadā – 14,4%. Savukārt kopš 2010. gada pieaugums samazinājies līdz 4,2% un līdz 5,1% 2011. gadā. Kopš 2008. gada strauji pieaudzis arī to cilvēku skaits, kuriem invaliditāte noteikta pirmreizēji, īpaši 1. un 2. invaliditātes grupā, kā arī pensijas vecuma cilvēku vidū.

12% bezdarbnieku ir augstākā izglītība

Latvijā aprīļa beigās kopumā 11,9% jeb 15 247 bezdarbnieki bija ar augstāko izglītību, liecina Nodarbinātības valsts aģentūras apkopotā informācija. Tostarp 10 968 jeb 71,9% bija sievietes, bet 4279 jeb 28,1% vīrieši. Salīdzinot ar mēnesi iepriekš, aprīlī par 0,1 procentpunktu palielinājies sieviešu bezdarbnieču ar augstāko izglītību īpatsvars. Biežāk bezdarbnieki ar augstāko izglītību aprīļa beigās bija ekonomisti (2277), vispārējās vidējās izglītības skolotāji (867), juristi (794), mehānikas inženieri (371), būvinženieri (347), komercdarbības speciālisti (319), filologi (308), vispārējās pamatizglītības skolotāji (267), vadītāji/direktori/pārvaldnieki komercpakalpojumos (258), kā arī elektroinženieri (238). Savukārt aprīļa beigās vairāk nekā pusei jeb 51,2% bezdarbnieku bija zems izglītības līmenis, proti bez vai ar pamatizglītību, vai ar vispārējo vidējo izglītību. Profesionālā izglītība bija 36,2% bezdarbnieku.

Uz nodokļu kontrolētāju vietām VID piesakās 400 pretendenti

Aprīļa nogalē izsludinātā konkursā uz vairāk nekā 60 vakantajām ierēdņu amata vietām Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Nodokļu kontroles pārvaldē pieteikušies ap 400 pretendenti, informē VID sabiedrisko attiecību daļa. Uz otro kārtu no 400 pretendentiem tika 230 pretendenti, kuri aizpildīja vairākus ar profesionālajiem jautājumiem saistītus testus, kā arī VID pārbaudīja pretendentu datorprasmes. VID šobrīd vērtē ar 500 testu rezultātus. Paredzams, ka pirmo pretendentu vērtēšana un intervēšana konkursa pēdējā – trešajā – kārtā tiks sākta jau maija beigās. VID šobrīd nekonkrētizē pretendentu skaitu, kuri tikuši uz noslēdzošo konkursa kārtu.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekš, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Ja vēlies atklāt jaunu kontinentu, neatliek nekas cits,
kā atvadīties no krasta.*

Labklājības ministrija plāno atbalstīt ģimenes ar bērniem

Labklājības ministrija (LM) izstrādājusi rīcības plānu "Ģimenes valsts politiskās pamatnostādņu 2011.-2017. gadam" īstenošanai. Tajā paredzēti konkrēti pasākumi, kurus plānots īstenot līdz 2014. gadam, lai sekmētu atbalsta sniegšanu ģimenēm ar bērniem un veicinātu tām labvēlīgas vides attīstību.

Rīcības plāna mērķis ir veicināt valsts atbalstu ģimenēm, sekmējot to rašanos, noturīgumu un labklājību, stimulēt dzimstību un mazināt reproduktīvās veselības riskus, sniegt palīdzību esošajām un topošajām ģimenēm krīzes situācijās, kā arī stiprināt laulību un tās vērtību sabiedrībā.

Kā viens no būtiskākajiem pasākumiem paredzēta materiālā atbalsta palielināšana ekonomiski aktīvām ģimenēm, piemēram, paaugstinot iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu par apgādībā esošu bērnu. Plānots arī izstrādāt priekšlikumus kompleksai pieejai ģimenes mājokļa problēmu risināšanai.

Tāpat rīcības plānā noteikti pasākumi pirmsskolas izglītības iestāžu pieeja-

mības veicināšanai no bērna pusotra gada vecuma. Jau šogad plānots pirmsskolas iestādēs iedzīvināt principu "nauda seko skolēnam", kā arī noteikt, ka pašvaldībām nepieciešamības gadījumā ir jānodrošina alternatīvas iespējas bērna pieskatīšanai, piemēram, aukļu dienesti, pakalpojuma pirkšana no privātajiem bērnudārziem u.c.

Vienlaikus tuvākajos gados paredzēts īstenot virkni pasākumu reproduktīvās veselības risku mazināšanai. Piemēram, sākot ar 2014. gadu, plānots nodrošināt īpaši sagatavotu speciālistu konsultācijas sievietēm, kuras nolēmušas veikt abortu. Tāpat domāts ieviest pasākumu kompleksu (atbalsta grupas, atbalsta personas u.c.) ģimenēm, kuras ir saskārušas ar negatīvu grūtniecības un dzemdību pieredzi vai bērna zaudējumu. Plānā arī paredzēts ieviest valsts atbalsta pasākumus neauglības ārstēšanai.

Rīcības plānā ietverta arī rehabilitācijas programmu izstrāde vardarbības ģimenē novēršanai. No 2014. gada paredzēts ieviest sociālās rehabilitācijas pakalpojumus no vardarbības cietušajiem pilngadīgiem cilvēkiem. Tāpat sociālās rehabilitācijas pakalpojumi būs

paredzēti varmekām — cilvēkiem, kuri veikuši vardarbību ģimenē. Profesionāli strādājot ar varmāku un upuri, tiktu mazināta vardarbība ģimenē un sabiedrībā.

Dokumentā noteikta arī virkne citu tuvākajos gados īstenojamu pasākumu, kas paredz ģimenes un darba dzīves saskaņošanu, laulības institūta stiprināšanu, mājokļu politikas sekmēšanu, ārpusģimenes aprūpes uzlabošanu un adopcijas veicināšanu, atbalstu ekonomiski aktīvajām ģimenēm, infrastruktūras pilnveidošanu, atbalstu cilvēkiem ar invaliditāti un vardarbībā cietušām personām u.c.

Plāns izstrādāts sadarbībā ar nozaru ministrijām, valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī nevalstiskajām organizācijām. Rīcības plānu pamatnostādņu Ģimenes valsts politikas pamatnostādnes 2011.-2017. gadam īstenošanai 2012.-2014. gadam 24. maijā izsludināja Valsts sekretāru sanāksmē. Tas vēl jāaskaņo ar citām institūcijām un jāpieņem valdībā.

Z.Brīvmane,
komunikācijas nodaļas
sabiedrisko attiecību
speciāliste

VESELĪBAS MINISTRIJA SKAIDRO

Obligātā veselības apdrošināšana – ieguvums veselības aprūpes sistēmai

Katras pārmaiņas ir izaicinājums, pat ja tās ir pozitīvas. Veselības ministres Ingridas Circenes uzsāktais darbs pie obligātās veselības apdrošināšanas sistēmas ieviešanas ir pārmaiņas, kas ļaus uzlabot valsts apmaksātās veselības aprūpes sistēmas darbību. Šī raksta mērķis ir radīt izpratni par gaidāmajām pārmaiņām, lai izaicinājums kļūtu par pozitīvu ieguvumu mums visiem līdzīgi kā daudzviet Eiropā.

Pārmaiņu būtība ir obligātās veselības apdrošināšanas ieviešana. Tās rezultātā valsts apmaksātā neatliekamā medicīniskā palīdzība tiks garantēta pilnīgi visiem iedzīvotājiem, tā kā tas ir šobrīd, taču valsts apmaksātā plānveida veselības aprūpe tiks nodrošināta tikai tām personām, kuras būs iesaistījušās obligātās veselības apdrošināšanas sistēmā. Līdzdalību šajā sistēmā varēs iegūt ar veselības nodokļa vai nodevas samaksu.

Bērni līdz 18 gadu vecumam, pensionāri, bezdarbnieki, I un II grupas invalīdi, pilna laika studenti, politiski represētās personas un vēl citas īpaši noteiktās personas automātiski tiks uzskatītas par personām, kuras ir iesaistītas obligātās veselības apdrošināšanas sistēmā un tādā veidā saņems valsts apmaksātu plānveida veselības aprūpi. Viņu vietā veselības nodokļa iemaksas veiks valsts, lai sociāli neaizsargātajām personām veselības aprūpe tomēr būtu pieejama.

Īpaši ir padomājama par mazu bērnu vecākiem un daudz bērnu ģimenēm. Tiem, kas kopj bērnu vecumā līdz 3 gadiem, un vienam no vecākiem, kuram

ir vismaz 3 bērni, no kuriem vismaz viens ir pirmsskolas vecumā, iekļaušanās veselības apdrošināšanas sistēmā ir garantēta no valsts puses, pat ja šis vecāks nestrādā.

Valsts apmaksātā veselības aprūpe tiks nodrošināta arī noteiktu diagnožu vai veselības stāvokļa noteikšanai un ārstēšanai, piemēram, grūtniecēm un sievietēm pēcdzemdību periodā; tuberkulozes slimniekiem; personām, kas slimo ar psihiskām slimībām; personām ar onkoloģiskām un hematoloģiskām saslimšanām; personām, kas slimo ar cukura diabētu, kā arī personām ar citām īpaši noteiktām diagnozēm. Šo personu veselības stāvokļa vai īpašās diagnozes noteikšana un ārstēšana ir uzskatāma par nozīmīgu visai sabiedrībai.

Tomēr lielāko obligātās veselības apdrošināšanas sistēmā ietilpstošo personu grupu veidos personas, kuras būs samaksājušas veselības nodokli. Veselības nodoklis kā iezīmēta iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļa tiks uzskatīts par samaksātu, tiklīdz būs veikta iedzīvotāju ienākuma nodokļa iemaksa. Medicīnas pakalpojumu grozs neatšķirsies tam cilvēkam, kurš nodokļus nomaksā no minimālās algas un tam, kurš nodokļus nomaksā no lieliem ienākumiem, jo sistēma tiks balstīta uz solidaritātes principu. Šobrīd veselības nodokli ir plānots noteikt 5% apmērā kā daļu no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, tādējādi sasaistot nodokļa maksāšanas faktu ar medicīniskā pakalpojuma saņemšanu, kas cilvēkiem ļaus apzināties savu līdztarību. Tā ir simboliska summa un, kopumā ņemot, īpaši neietekmēs valdības nodokļu samazināšanas ieceres.

Tāpat obligātajā veselības apdrošināšanas sistēmā varēs iekļauties tās personas, kuras labprātīgi iemaksās noteiktu summu kā valsts nodevu līdzdalībai sistēmā. Šīs summas apmērs varētu tikt noteikts, vadoties no tā, cik liela ir vidējā gada laikā samaksātā veselības nodokļa summa.

Ja nu tomēr kāds neizvēlēties iesaistīties obligātajā veselības apdrošināšanas sistēmā, tad par veselības aprūpi nepieciešamības gadījumā būs pilnā apmērā jāmaksā pašam. Šādai personai valsts apmaksāta būs tikai neatliekamā palīdzība.

Obligātās veselības apdrošināšanas sistēmas ieviešana, sasaistot veselības nodokļa maksājumus ar valsts apmaksātā veselības aprūpes pakalpojuma saņemšanu ne tikai ļaus samazināt garās rindas pie ārstiem, samazināt pacientu iemaksas un celt atalgojumu mediķiem, bet arī motivēs cilvēkus maksāt nodokļus no saviem ienākumiem, jo viņi redzēs ieguvumu no valsts uzlabotās apmaksātās plānveida veselības aprūpes.

Saskaņā ar pašreizējiem plāniem izmaiņas veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanā varētu notikt nākamgad, tomēr reāli izmaiņas tiktu īstenotas nevis no janvāra, bet gan no jūlija, kad tiek apkopota informācija par nomaksātajiem nodokļiem. Obligātās veselības apdrošināšanas sistēmas ieviešanā Veselības ministrija ir atvērta priekšlikumiem un ierosinājumiem, sagaidot tos no katra Latvijas iedzīvotāja.

I.Kalniņa,
mag.iur., veselības ministres
padomniece juridiskajos
jautājumos

Optisko šķiedru ražotnes paplašināšana negūst iedzīvotāju atbalstu

24. maijā ar asām un vairāk nekā trīs stundas garām debatēm noslēdzās SIA "BioLitec" projekta "Gaismas vadu sagatavju ar plazmas pārklājuma metodi ražošana" sabiedriskā apspriešana, informēja Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru speciāliste Ginta Kraukle.

Sākumā rūpnīcas pārstāvji iepazīstināja klātesošos ar projekta būtību, līdzīgu tehnoloģiju pielietojumu pasaulē, drošības pasākumiem un turpmākajiem plāniem. Otrajā daļā tika uzklauti klātesošo viedokļi, sniegtas atbildes uz jautājumiem.

Līvānieši uzsvēra, ka nav pret rūpnīcas darbību kā tādu, taču kategoriski iestājas pret jaunu piesārņojošo darbību veikšanu, ko izraisītu rūpnīcas paplašināšanās un projekta "Gaismas vadu sagatavju ar plazmas pārklājuma metodi ražošana" ieviešana. Iedzīvotāji savu nostāju argumentēja ar to, ka ražošanas procesā, pat visdrošākajā, pastāv dažādi riski videi un apkārtnē cilvēku veselībai. Arī rūpnīcas pārstāvji nevarēja apšaubīt argumentu, ka "100 procentu garantiju var dot tikai Dievs", kā to formulēja kāds līvānietis.

Ražošana ir saistīta ar ķīmisku vielu klātbūtni ražošanas procesā. Kaut niecīgā daudzumā, tomēr kaitīgie izmeši nonāk arī atmosfērā, un vietējos iedzīvotājus nepārliecina uzņēmuma argumenti par visu drošības prasību ievērošanu.

Cilvēkos bažas radījuši arī negatīvā pieredze ar citu uzņēmumu darbību Līvānu novadā (tika minēts konkrēts uzņēmums Rožupē, kura piesārņojošās darbības valsts vides dienestam nebija spējuši ne ierobežot, ne apturēt). Līdzīgs gadījums bija pirms 12 gadiem izdotā atļauja mazā HES būvniecībai uz Dubnas Līvānos — sekas cilvēki izjūt joprojām, bet uzņēmuma darbību apturēt vairs nav iespējams.

Iedzīvotājiem bija svarīgs arī Līvānu novada domes viedoklis šajā jautājumā, jo gala lēmums par atļauju došanu būs jāpieņem Līvānu novada domes 15 deputātiem (tiesa, pirms tam pie šī jautājuma nopietni strādās dažādi eksperti, jo pēc Reģionālās

Vides pārvaldes lēmuma uzņēmumam jāveic sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums).

Domes priekšsēdētājs Andris Vaivods uzsvēra, ka deputātiem objektīva lēmuma pieņemšanai ir jāiepazīstas ar ekspertu slēdzienu un veikto izpēti, kas tikai šobrīd ir uzsākta, taču klātesošajiem mērs ļāva noprast, ka dome nenostāties pret iedzīvotājiem un nedos atbalstu, ja sabiedrība būs pret. "Kas ir dome? Dome ir iedzīvotāji. Un deputāti taču pārstāvēs iedzīvotāju vairākuma intereses," sacīja Andris Vaivods. Arī domes deputāts Jānis Magdaļenoks iedzīvotājiem pauda, ka nebalsos par rūpnīcas paplašināšanu.

Vai jums būs rentabli ražot tik niecīgus apjomus? Vai ražošanas apjomi ar laiku tiks palielināti? Kādi būs rūpnīcas piedāvātie drošības pasākumi iedzīvotājiem, skolēniem (blakus atrodas skola) avārijas gadījumā? Vai vietējie ugunsdzēsēji tiks galā, ja rūpnīcā izcelsies ugunsgrēks? Vai iekārtas ir jaunas? Vai nebūtu drošāk būvēt pavisam jaunu rūpnīcu ārpus pilsētas, nevis ievietot ražotni novecojušajā rūpnīcas ēkā? Kas traucē pārnest ražotni ārpus pilsētas? Kāpēc ražotne netiek paplašināta Vācijā, bet te — Latvijā? Varbūt Vācijā tāda paplašināšana pilsētas centrā nemaz nebūtu iespējama? Vai piekrist, ka kaitīgās vielas arī nelielā koncentrācijā, ilgstoši ieelpotas, var radīt kaitējumu cilvēka veselībai? Kāpēc neesat reģistrēti Latvijas sertificēto uzņēmumu reģistrā, bet tikai Vācijā? Vai ir kāds rezerves variants, ja nesāksiet atļauju paplašināties? Kāpēc darba sludinājumu liekat Daugavpils laikrakstā? Kāpēc neesat neko ziedojuši Līvāniem? Kāpēc firma reģistrēta Rīgā nevis Līvānos? Cik līvāniešu strādā uzņēmumā? Šie un daudzi citi jautājumi izskanēja apspriedes laikā, kas liecināja, ka līvāniešiem

nav vienlīga, kas notiks viņu pilsētā, un viņi paši, nevis ārzemju investori, ir saimnieki savā pilsētā.

Tikai viens cilvēks publiski pauda atbalstu rūpnīcas paplašināšanai, vienlaikus prasot, vai domes attieksme pret rūpnīcas paplašināšanas plāniem būtu tāda pati, ja ražotni gribētu atvērt uzņēmējs, kas ir liels ziedotājs un vietējais iedzīvotājs. Domes priekšsēdētājs Andris Vaivods atbildēja, ka pašvaldība nešķiro uzņēmējus, kā piemēru minot, ka nodokļu politika novadā ir vienāda pret visiem un nevienam uzņēmumam netiek piešķirtas kādas nodokļu atlaides attiecībā pret citiem.

Firma sarunā nenoliedza, ka jaunās iekārtas rūpnīcā ir jau nopirkusi un tās ir piegādātas uz Līvāniem, taču vēl neesot uzstādītas. Firma skaidroja, ka rūpnīcu pārvietot citur nav rentabli, jo visam ražošanas procesam jānotiek vienviet. Mazie apjomi būšot izmēģinājuma variants. Ja tas atmaksāsies, varēs domāt par lielākiem apjomiem, bet tad gan būšot jārisina sarunas par rūpnīcas pārcelšanu ārpus pilsētas. Ziedojuši līdz šim neesot, bet turpmāk esot gatavi to darīt.

Vairāki līvānieši pauda savu uzskatu, ka uzņēmums pielieto nekorektas metodes un cenšas izdarīt spiedienu uz tiem Līvānu cilvēkiem, kuri publiski pauduši nostāju

● Līvānieši kuplā skaitā piedalījās rūpnīcas projekta apspriešanā.

SIA "BioLitec" Līvānos pastāv kopš 2005.gada 16.decembra. Uzņēmums ir 1999.gadā Vācijā dibinātā "BioLitec AG" meitas uzņēmums. Pirmoreiz "BioLitec AG" pieteica sevi Latvijas tirgū sadarbībā ar uzņēmumu "Anda Optec". Koncerns "BioLitec" ir viens no vadošajiem optiskās šķiedras speciālā pielietojuma un tās izstrādājumu ražotājiem. SIA "BioLitec" ražo vairāk kā 100 optisko šķiedru veidus kvarcs/kvarcs un kvarcs/polimērs. Minētā šķiedra tiek izmantota medicīnas zonžu un tehnisko kūļu ražošanai, kā arī šķiedras pārdošanai.

pret rūpnīcas plāniem. Savukārt rūpnīcas vadība atzina, ka, viņuprāt, šajos gadījumos sabiedrības viedoklis esot ietekmēts nekorekti.

Līvānu novada iedzīvotāju iniciatīvas grupas vārdā deputāte Ginta Vucina informēja, ka jau ir savākti vairāk kā 1200 parakstu pret rūpnīcas paplašināšanu Līvānu pilsētas teritorijā.

Līvānu novada dome pateicas visiem līvāniešiem, kas atrada laiku un piedalījās šī jautājuma sabiedriskajā apspriešanā, kas nebūt nebija vienkārša. Arī turpmāk Līvānu novada dome informēs iedzīvotājus par šī procesa norises gaitu.

Līvāniem būs sava telefona grāmata

2013. gadā pirmo reizi Latvijas Tālrunu Zaļās Lapas izdos Līvānu telefonu grāmatu «Līvāni» un tiks izveidots atsevišķs informatīvais uzziņu portāls www.livani24.lv, ko varēs papildināt paši iedzīvotāji un kāds ir arī citām Latvijas pilsētām. Līdz šim Līvānu tālrunu numuri bija ievietoti Preiļu telefonu grāmatā un portālā www.preili24.lv.

Atzīmēja luterāņu baznīcas 80 gadu jubileju

20. maijā ar svinīgu dievkalpojumu Līvānu Evāņģēliski luteriskā baznīca atzīmēja 80 gadu jubileju. Dievkalpojumā piedalījās draudze, bīskaps Einārs Alpe, Vācijas māsu draudzes no Šēnfeldas pārstāvji, viesi. Draudzei tika piešķirts Līvānu novada domes Pagodināšanas raksts. Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skolā notika jubilejai veltīts koncerts, kurā muzicēja Šēnfeldas starptautiskā jauno mūziķu konkursa laureāti no Līvānu un Preiļu mūzikas skolām.

Luterāņu baznīcā dievkalpojumi notiek katra mēneša pirmajā un trešajā svētdienā pulksten 10.30.

Pašvaldības atbalsts 11 projektiem

Līvānu novada pašvaldības līdzfinansējuma saņemšanai Mazo grantu projektu konkursā bija iesniegti 15 pieteikumi, atbalstu saņēmuši 11 projekti, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste un ārējo sakaru daļas vadītāja Ginta Kraukle. «Novadnieks» jau informēja, ka Līvānu novada dome no pašvaldības budžeta šogad piešķirusi 5000 latus iedzīvotāju mazajiem projektiem. 24. maijā Līvānu novada domē notika Mazo grantu projektu konkursa Līvānu no-

vada pašvaldības līdzfinansējuma saņemšanas komisijas sēde, kuras laikā izvērtēti visi iesniegtie pieteikumi.

Tika nolemts, ka pašvaldības līdzfinansējumu saņems šādi projekti: Romas katoļu Jersikas/Madālienā svētās Marijas Magdalēnas baznīcas apkārtnes sakopšana; rampas iegāde ekstremāla sporta veida piekritējiem Rudzātos; daudzdzīvokļu mājas Jaunsilavas ielā 7, Jaunsilavās, Turku pagastā, balkona apdares materiālu noma; biedrības «Līvānu

novada pensionāri» projekts «Vesels un laimīgs»; pirmsskolas vecuma bērnu attīstības centra «Rūķi» noma; «Čibu — čab» izveide Līvānos pirmsskolas izglītības iestādē «Rūķi»; Sutru pamatskolas audzēkņu mācību ekskursija pa Kurzemi; Ubagliča dienas Līvānos; Sutru kapu kapliņas remonts; kultūras pasākumu reklāmas stenda izveidošana pie Līvānu novada kultūras centra un centra foajē; atpūtas vietas Zaķusalā ierīkošana «Sakārtota vide — mūsu nākotnei»; Rudzātu teāt-

ra kolektīva mēģinājumu telpas iekārtošana un izrādēm nepieciešamo rekvizītu iegāde.

Piešķirtā materiālā atbalsta apjoms katram projektam ir atšķirīgs un atkarīgs no projekta tēmes, taču tas nav lielāks par 500 latiem vienam projektam. 29. maijā Līvānu novada domes sežu zālē paredzēta ligumu slēgšana finansējuma saņemšanai un informatīva sanāksme projektu ieviešanai saistībā ar projektu ieviešanas gaitu un finanšu jautājumiem.

Līvānu 1. vidusskolā ieviesīs skolēnu formastērpus

Katru gadu arvien vairāk skolu Latvijā izvēlas savu skolas formu. Lai gan viedokļi par formas tērpiem ir dažādi, un šī jautājuma izlemšana nemaz nav tik vienkārša, Līvānu 1. vidusskola ir nolēmusi par labu vienota apģērba ieviešanai. Lēmums ieviest skolas formu tika pieņemts, vienoties skolas administrācijai, pedagogiem, vecāku padomei, skolēnu parlamentam, informē Inese Butlere, Līvānu 1. vidusskolas skolotāja, skolēnu formas ieviešanas darba grupas vadītāja. Galvenais arguments par labu

skolas formām, — tas skolēnos veicina piederības sajūtu mācību iestādei, kā arī mazina sociālās nevienlīdzības sajūtu. Ņemtas vērā arī citu skolu vecāku atsauksmes par kvalitāti, viņu pieredzi šo formas tērpu izveidē. Par savu sadarbības partneri formu izstrādē skola izvēlējās SIA «Ameri», kas veidojusi skolas formas jau 10 Latvijas skolām un ieguvusi atzinību gan no vecākiem, gan no skolēniem.

Sadarbībā ar SIA «Ameri» tika izveidoti trīs formu komplekti — sākumskolai, pamatskolai un

vidusskolai. Lai apģērbs ilgākā laika posmā idejiski nenovecotu, priekšroka dota klasiskajam stilam, — kopīgais visos komplektos ir veste ar Līvānu 1. vidusskolas logo un kaklasaitē no rūtaina auduma, kas raksturo tikai Līvānu skolu. Sākumskolas meitenēm komplektā ietilpst rūtainas sarafāns, savukārt pamatskolas meitenēm — rūtaini svārki un kā aksesuārs (pēc izvēles) — piedurknītes. Vidusskolas meitenes var izvēlēties — rūtainus vai tumšus svārkus.

Visi komplekti ikdienā ir brīvi kombinējami ar «bitleni», kreklu vai T-kreklu, savukārt svētku tērps ir balts, vienkāršs krekls un krekļblūze kopā ar vesti. Zēni ikdienā brīvi piemēro arī bikses — džinsu vai auduma bikses, arī meitenes var vilkt džinsu vai auduma bikses ziemas laikā vai vēsākās rudens dienās. Visās klašu grupās ir notikušas vecāku sapulces par skolēnu formu ieviešanu, sākot ar 2012./2013. mācību gadu.

Notiek vērienīgi ūdenssaimniecības sakārtošanas darbi

Projekta "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Preiļos, II kārtā" ietvaros Preiļos turpinās ūdensvadu un kanalizācijas tīklu būvniecība un rekonstrukcija. Projekta īstenošana uzsākta no Brīvības, Aglonas un Sporta ielām, informē SIA "Preiļu saimnieks" sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste.

SIA "Preiļu saimnieks" valdes priekšsēdētājs Jānis Mūrnieks skaidro: "Preiļi ir viena no tām ne daudzajām Latvijas pilsētām, kur, piesaistot apjomīgus Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzekļus un pakalpojuma sniedzēja finansējumu, atjaunota ūdens atdzelžošanas stacija, izveidotas modernas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Projekta pirmajā kārtā tika renovēti un atjaunoti apmēram 50% no visiem pilsētas ūdensvada un kanalizācijas tīkliem, bet šobrīd, realizējot projekta otro kārtu, tiek izbūvēti un rekonstruēti maģistrālie inženiertīkli pārējā pilsētas daļā. Rezultātā visiem pilsētas iedzīvotājiem būs iespēja saņemt kvalitatīvu pakalpojumu. Tas parāda, kā Kohēzijas fonda līdzekļi dod uzskatāmu ieguvumu privātpersonām un uzņēmējiem mazpilsētā. Domāju, ka, raugoties perspektīvā, pilsētā, uzsākot komercdarbību, nebūs jāraizējas par pieslēguma izveidošanu centralizētajam ūdensvadam un kanalizācijas tīkliem vai par šī pakalpojuma kvalitāti. Tajā pašā laikā gribu atgādināt, ka pēc šī noslēdzošā ūdenssaimniecības projekta posma pabeigšanas, ikvienai privātpersonai vai uzņēmējam būs arī pienākums pieslēgties pie izbūvētajiem inženiertīkliem – to paredz gan pro-

jekta mērķi, gan pilsētas saistošie noteikumi. Protams, iedzīvotāji būs laikus brīdināti, tiks veikta izskaidrošana un dažādi pretimnākoši soļi no pakalpojuma sniedzēja puses, bet dzīvot pa vecam, sanitārām normām neatbilstošā vidē, turpmāk vairs nevarēs. Lai cik strikti ir noteikumi, prasības vai ar to izpildi saistītās ekonomiskās dabas problēmas – tam visam var rast risinājumu. Šobrīd ir pārliecība, ka uzstādītie mērķi tiks sasniegti."

Ierīkot pieslēgumu centralizētajam ūdensvadam būs iespējams uzreiz pēc atsevišķas ielas apakšzemes komunikāciju nodošanas ekspluatācijā. Par ielu nodošanu ekspluatācijā iedzīvotāji tiks informēti. Lai ierīkotu pieslēgumu centralizētajiem ūdens un kanalizācijas tīkliem, iedzīvotājiem būs jāgriežas SIA "Preiļu saimnieks" birojā Liepu ielā 2, kur jāaizpilda iesnieguma veidlapa, lai saņemtu tehniskos noteikumus pieslēguma ierīkošanai.

Darbi vienlaikus notiek vairākās vietās pilsētā. Lai operatīvāk īstenotu projekta aktivitātes, strādā vairākas darbu veicēju brigādes. Rakšanas darbi saistīti ar neērtībām, tādēļ, plānojot apakšzemes komunikāciju izbūves gaitu, pēc iespējas tiek nodrošināta piebraukšana privātmājām, kā arī gājēju kustība vismaz pa vienu ielas pusi.

Jau vēstīts, ka 2010. gada 15. oktobrī noslēgts līgums starp SIA "Preiļu saimnieks" un LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju par projekta "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Preiļos, II kārtā" īstenošanu. Projekta kopējās izmaksas ir 3 150 713,65 Ls (tajā skaitā PVN), no tām 2 014 794,88 Ls (bez PVN) finansē Eiropas Sa-

● Būvdarbi Brīvības ielā ir tikai neliela daļa no plānotajām pārmaiņām.

vienības Kohēzijas fonds, savukārt atlikušo daļu sedz finansējuma saņēmējs SIA "Preiļu saimnieks" un Preiļu novada dome.

Ūdensvadu un kanalizācijas tīklu izbūvi iepirkuma procedūras rezultātā veic personu apvienība "Daugavpils būvmehānizācija un Preiļu santehniks". Šie būvnieki komunikāciju izbūves darbus kvalitatīvi, plānotajos termiņos veica projekta pirmajā kārtā, tādēļ ir pamats domāt, ka arī otrās kārtas īstenošana notiks bez aizkavēšanās. Projekta būvuzraudzību nodrošina SIA "Sistēmeksports".

Vienošanās paredz, ka būvnieki 20 mēnešu laikā izbūvēs un rekonstruēs 2,7 km ūdensvada, 1,6 km kanalizācijas tīklu un 0,8 km spiedvada, tiks izbūvēti 9,8 km jaunu ūdensvadu, 8,1 km kanalizācijas tīklu un trīs kanalizācijas sūkņu stacijas, kā arī tiks tamponēti trīs artēziskie urbumi.

BŪVDARBU PLĀNS 2012. GADAM

- Brīvības iela (no Krāslavas līdz Kurzemes ielai);
- Brīvības iela (no Kurzemes līdz Rīgas ielai);
- Aglonas iela (no Turgus līdz Liepu ielai);
- A.Paulāna iela (no Liepu līdz Aglonas ielai);
- A.Paulāna iela (no Daugavpils līdz Liepu ielai);
- Sporta iela (no Liepu līdz A. Paulāna ielai);
- Skolas iela (no Brīvības līdz Cēsu ielai);
- Liepājas iela;
- Latgales iela (no Zaļās līdz Talsu ielai);
- Liepu iela (no Ventspils iela līdz dzīvojamai mājai Liepu ielā 23);
- Daugavpils iela (no A.Upiņa līdz Liepājas ielai);
- Atpūtas iela (no Brīvības līdz Talsu ielai);
- Kurzemes, Ludzas un Nākotnes iela;
- Dārzu iela (no Aglonas līdz Ziedu ielai);
- Jelgavas iela (no Liepu līdz Kalnu ielai);
- Mehānizatoru iela (no Daugavpils līdz Pils ielai);
- Pils iela (no Mehānizatoru ielas līdz dzīvojamai mājai nr. 14 Pils ielā);
- Pils iela (no dzīvojamās mājas nr. 14 līdz Aglonas ielai).

Dienas centrs atvērts apmeklētājiem

Sociālajā centrā jaunā kvalitātē Lienes Gžibovskas vadībā darbu uzsācis Dienas centrs, kura darbība, sākot no šī gada aprīļa līdz nākošā gada jūnijam, tiek finansēta no Eiropas Sociālā fonda līdzekļiem projekta "Dienas centra pakalpojumu pilnveidošana Preiļu novadā" ietvaros, informē projekta vadītāja, Preiļu novada sociālā dienesta vadītājas vietniece Anita Gāga. Projekta mērķis ir attīstīt sociālās rehabilitācijas un alternatīvus sociālās aprūpes pakalpojumus personām ar funkcionāliem traucējumiem, pirmspensijas vecuma personām un no psihoaktīvām vielām atkarīgām personām, lai nodrošinātu to sociālo un funkcionālo prasmju pilnveidošanos, kā arī sekmētu nodarbinātību un iekļaušanos darba tirgū.

Līdzšinējā pieredze darbā ar personām ar funkcionāliem traucējumiem sociālajam dienestam ir bijusi kopš 2005. gada, kad vasaras mēnešos tika piedāvāta iespēja saturīgi pavadīt brīvo laiku Dienas centrā tām personām, kuru ģimenes locekļi ir nodarbināti. Tādējādi personas varēja uzturēties savās bioloģiskajās ģimenēs, nevis atrasties speciālās institūcijās. Finanšu apsvērumu dēļ ar šo mērķa grupu darbojās tikai aprūpētāji, kuri nodrošināja saskarsmes un komunikāciju iemaņu apguvi, veltot minimālu laiku jaunu pašaprūpes un radošu prasmju apguvei. Sociālā rehabilitācija kā kvalitatīvs pakalpojums nav bijis pieejams.

Tāpat ierobežoto finanšu resursu dēļ nav bijusi iespēja izveidot terapeitiskā atbalsta grupas no psihoaktīvām vielām at-

● Dienas centrā visiem ir ar ko nodarboties.

karīgām personām, kas projekta ietvaros ir paredzēta kā viena no aktivitātēm šī gada otrajā pusē un nākamā gada sākumā, jo sertificēta, pieredzējuša speciālista pakalpojumi ir samērā dārgi. Darbs ar šo un pirmspensijas vecuma personu mērķa grupu ir uzsākts 2009./2010. gadā, kad, ekonomiskās situācijas pasliktināšanās rezultātā sociālā dienesta redzeslokā no-

nāca attiecīgi 80 un 163 ģimenes, daudzās no tām bija personas no iepriekš minētajām mērķa grupām. Sociālā dienesta darbinieku veikta darba izvērtējums liecina, ka naudas un mantiska pabalsta piešķiršana nerisina pamatproblēmu, bet tikai veicina atkarību no pabalstiem. Sadarbojoties vairākiem profesionāļiem, kā arī piedāvājot apgūt jaunas darba prasmes,

plānots paaugstināt personu motivāciju, ar mērķi pakāpeniski iekļauties darba tirgū. Darbs ar motivācijas sistēmas pilnveidošanu, pašapziņas celšanu, resursu apzināšanas uzticēts psihologei Natālijai Rivžai, kura konsultē klientus trešdienās un piektdienās.

Pateicoties projekta finansējumam, bijusi iespēja veikt uzbrauktuves seguma maiņu pie ieejas centra telpās personām ar funkcionāliem traucējumiem. Tāpat veikts sanitārā mezgla remonts, uzstādot specializētu aprīkojumu. Lai nodrošinātu iespēju apgūt vienu no pašaprūpes prasēm – ēdiena pagatavošana, dažādas sadzīves tehnikas un virtuves piederumu funkcionālu pielietojumu, projekta ietvaros aktivitāšu telpas nišā iebūvēta virtuves iekārta. Tāpat projekta ietvaros iegādāta dažāda sadzīves tehnika un virtuves piederumi. Pirmo pārbaudi tie jau izturējuši – centra apmeklētāji speciālistu vadībā gatavoja dažnedažādus rabarberu gardumus. Līdzīgas tematiskās ēdiena gatavošanas nodarbības plānotas arī turpmāk. Tiem, kas centrā uzturas visu darba laiku, tiek nodrošināts ēdināšanas pakalpojums – virtuves vadītāja Olga Gribruška arvien pārsteidz ar gardiem ēdieniem.

Lai arī projekta aktivitātes ir vēl pašā sākuma posmā, speciālistiem ir daudz jaunu ideju. Īpaši tiek gaidītas atbalsta grupas un prasmju apguves darbnīcas – pēc izvēles aušanas vai kokapstrādes, kuras plānots uzsākt gada nogalē.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Vārkavas novads par vienu sabiedrisko centru bagātāks

Maija nogalē Vārkavas novada Rožkalnu pagasta Lozdās, Latvijā pazīstamās biedrības «Siera klubs» valdes priekšsēdētājas Vandas Davidanovas dzimtajās mājās, durvis vēra sabiedriskais centrs «Jaunlazdas», informē Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska. Jaunais sabiedriskais centrs ir moderna, neliela divstāvu ēka, un, lūkojoties uz to, grūti iedomāties, ka iepriekš tā bija kūts, kas savu jauno izskatu un statusu ieguva, pateicoties LEADER atbalstītajam projektam. Šeit Vanda Davidanova, organizējot dažādas aktivitātes, turpinās istenot biedrības mērķus un uzdevumus un, būdama īsta savas dzimtas vietas patriote, vienlaikus ar siera popularizēšanu, dos zināmu artavu arī Vārkavas novada atpazīstamībai un attīstībai. Šeit iecerēts izveidot nekur citur Latvijā neesošu vietu, kurās vienkopus būs visplašākā informācija par pienu un sieru, un apmeklētāji šajos jautājumos te varēs izglītoties. Sabiedriskais centrs ir kā veltījums dzimtajam ciemam, kurā no kādreizējām septiņām saimniecībām palikušas vairs tikai divas, pie tam otrajā saimniecībā dzīvo tikai viena sirma māmuļa.

Kā pirmos uz jauno sabiedrības pulcēšanās un izglītošanās vietu Vanda Davidanova aicināja mazās Vanagu pamatskolas skolēnus un pedagogus. Tikšanās mērķis bija iepazīstināt ar biedrības «Siera klubs» darbību un pastāstīt bērniem par «baltā zelta» jeb piena vērtību, par piena produktu un ēdienu daudzveidību, protams, īpašu vērību pievēršot sieram, — kā to ražo, kā tie iedalās, kādi ir populārākie,

kā sieru izmanto ēdienos. Lekcija izvērtās ļoti saistoša, un daudz jauna uzzināja ne tikai jaunākā paaudze, bet arī pieaugušie. Stāstījumu papildināja arī ļoti patīkama praktiskā daļa, proti, dažādu sieru šķirņu un jogurta degustācija. Namamāte aicināja bērnus neignorēt piena produktus, bet lietot tos uzturā tik daudz, cik vien iespējams. Bērni atzina, ka, dzīvojot laukos un tādās saimniecībās, kurās pārsvarā nodarbojas ar gaļas vai piena lopkopību, piens un tā produkti ir ikdienas uztura pamats. Arī sieru sien daudzās mājās, un, kā stāstīja bērni, tie reizēm sākot pat apnikti.

Pēc degustācijas ciemiņi tika aicināti doties uz otro stāvu, kurā bija aplūkojama gotiņu figūru izstāde. Sabiedriskā centra saimniece ar smaīdu atzīst, ka viņai ir 75 «govis», — dažas no tām rūpnieciski ražotas, taču lielākā daļa ir bērnu rokām darinātas. Pirms dažiem gadiem «Siera klubs» organizēja gotiņu gatavošanas konkursu, un bērni no visas Latvijas veidoja figūriņas no dažādiem materiāliem un dažādās tehnikās. Izstādē redzamas govīs, kas izšūtas krustdūrienā, salīmētas no papīra, sašūtas no pogām un auduma pārpalikumiem, adītas, tamborētas, salīmētas no pupiņām. Kāda figūra sameistarota no vecas tējkannas, cita — no PET pudelēm, rādot, ka bērnu izdomai robežu nav. Namamāte plāno, ka turpmāk visiem ciemiņiem viņa lūgs kā ciemkukuli vest gotiņu, un tā šī interesantā kolekcija drīz vien papildināsies.

Pēc «Siera kluba» iniciatīvas pirms pāris gadiem čakli strādāja ne vien bērnu rokas, bet arī prāti, un tapa grāmata «Pasakas piena

● Sabiedriskā centra «Jaunlazdas» atklāšanā biedrības «Siera klubs» valdes priekšsēdētāja Vanda Davidanova pirmos ciemiņus cienāja ar dažādu veidu sieriem. Interesanti, ka vismazākais pieprasījums bija pēc laukos ierastā ķimeņu siera. Toties pārējie — siers ar bazilīku, kūpinātais siers, cietie sieri, ierastie Holandes un Krievijas, saldie sieri — ar rozīnēm, mellenēm — un citi pazuda ātri.

● Gotiņu figūru kolekcija gaida papildinājumu. Foto: M.Praņevska

glāzē», kurā ir apkopotas labākās bērnu sacerētās pasakas par piena tēmu. Ne mazāku interesi ciemiņi izrādīja par vēl vienu biedrības izdevumu — skaisto Siera tēru kalendāru. Iespē-

jams, ka drīzumā sabiedriskā centra apkārtnes ainavu papildinās no koka tapušas govju figūras, jo to darināšanas konkursu paredzēts izsludināt mācību iestādēs, kurās sagatavo

galdniekus. Protams, tā nav vienīgā iecere sabiedriskā centra apkārtnes labiekārtošanā. Aktuāls jautājums ir arī centra nodrošināšana ar informācijas tehnoloģiju iekārtām.

NOVADA DOMES SĒDES LĒMUMI

Kārtējā Vārkavas novada domes sēdē izskatīti vairāki jautājumi un pieņemti attiecīgi lēmumi.

Apstiprināja speciālo budžetu

Domes sēdē apstiprināti Vārkavas novada pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumi 29 438 latu apmērā un izdevumi 29 438 latu apmērā ar līdzekļu atlikumu uz 2012. gada sākumu — 7808 latu.

Izsniegs speciālās atļaujas komercdarbībai zvejniecībā Lielajā Kalupes ezerā

Vārkavas novada dome izskatīja zemnieku saimniecības «Purviņi» iesniegumu par speciālās atļaujas — licences izsniegšanu komercdarbībai zvejniecībā Lielajā Kalupes ezerā, kurš sakarā ar Civillikumu ir publiskais ezers, kurā zvejas tiesības pieder valstij. Deputāti vienbalsīgi pieņēma lēmumu zemnieku saimniecībai «Purviņi» izsniegt licenci komercdarbībai zvejniecībā. Licences derī-

guma termiņš noteikts no 2012. gada 15. maija līdz 2017. gada 14. maijam. Par licences saņemšanu noteikta valsts nodeva — 10 lati.

Vienlaikus izskatīts arī jautājums par zvejas limita iedalīšanu komerciālajai zvejai Lielajā Kalupes ezerā zemnieku saimniecībai «Purviņi». Domes deputāti pieņēma lēmumu zemnieku saimniecībai «Purviņi» iedalīt zvejas limitu 2012. gadam — zivju tiklus 100 metru garumā komerciālajai zvejai. Rožkalnu pagasta pārvaldes vadītāja Anita Ruča pilnvarota ar zemnieku saimniecību noslēgt rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumu uz pieciem gadiem Lielajā Kalupes ezerā. Noteikta zvejas nomas tiesību maksa 2012. gadā — 20 lati.

Dome izskatīja arī zemnieku saimniecības «Salenieki» iesniegumu par zvejas limita iedalīšanu komerciālajai zvejai Lielajā Kalupes ezerā 2012. gadā. Ņemot vērā attiecīgo likumdošanu, nolēms iedalīt zemnieku saimniecībai «Salenieki» zvejas limitu 2012. gadā — zivju tiklus 100 metru garumā.

Līdzīgu iesniegumu par rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma slēgšanu novada dome bija saņēmusi no zemnieku saimniecības «Lapsas». Dome pieņē-

ma lēmumu zemnieku saimniecībai «Lapsas» iedalīt Lielajā Kalupes ezerā zvejas limitu 2012. gadam — zivju tiklu 150 metru garumā komerciālajai zvejai. Rožkalnu pagasta pārvaldes vadītāja Anita Ruča pilnvarota rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumus ar zemnieku saimniecībām «Salenieki» un «Lapsas» noslēgt uz četriem gadiem.

Zvejas limits Lielajā Kalupes ezerā 2012. gadam — zivju tikli 100 metru garumā komerciālajai zvejai iedalīts arī zemnieku saimniecībai «Jaunie Lielozoli». Zvejas tiesību nomas līgums tiks noslēgts uz četriem gadiem.

Trijām zemnieku saimniecībām tika atteikta zvejas tiesību nomas līgumu slēgšana un zvejas limita iedalīšana Lielajā Kalupes ezerā.

Lēma par zvejas limita pašpatēriņa zvejai iedalīšanu

Vārkavas novada dome izskatīja vairāku fizisku personu iesniegumus par rūpnieciskās pašpatēriņa zvejas tiesību nomu un zvejas limitu Lielajā Kalupes ezerā. Ar domes lēmumu pašpatēriņa zvejas tiesības piešķirtas

un zvejas limits iedalīts Jānim Meinartam (zivju tikls 35 metru garumā), Antonam Kokinam (35 metri), Nikolajam Burlakovam (35 metri), Teklai Vaivodei (35 metri), Jānim Kalniškānam (35 metri), Ilmāram Lozdam (35 metri), Viktoram Sitaram (35 metri), Antonijam Gadžānam (35 metri), Antonam Pudānam (zivju tikla garums — 35 metri).

Nobalsoja par novada pašvaldības kustamās mantas pārdošanu par brīvu cenu

Novada domes sēdē pieņemts lēmums atsavināt par brīvu cenu — 250 latiem — kustamo mantu — ūdenstorni metāla un dzelzsbetona konstrukcijas kā kustamās mantas lietu kopību. Vārkavas novada pašvaldības grāmatvedības uzskaitē esošā ūdenstorna atlikusi vērtība ir 0,00 lati, un tas nav izmantojams ekspluatācijā.

Atsavināšanas līgumā paredzēts noteikt, ka pircējam jāsakopj vieta, kurā atradās ūdenstornis, un manta jāpārņem līdz šī gada 12. septembrim. Iegūtie ieņēmumi

tiks ieskaitīti Vārkavas novada pašvaldības pamatbudžeta kontā.

Uzsāks novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādi

Vārkavas novada domes deputāti pieņēma lēmumu uzsākt ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumenta «Vārkavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija» izstrādi turpmākiem 18 gadiem, sākot ar 2012. gada 16. maiju. Par attīstības stratēģijas izstrādes vadītāju apstiprināta projektu vadītāja Vija Šmeikste.

Ņems pašvaldības apaimniekošanā autoceļus

Domes sēdē pieņemts lēmums 2013. gadā ņemt pašvaldības apaimniekošanā autoceļus «Aerodroms — Ašenieki» 1,80 kilometru garumā, «Lielie Stradišķi — Mukāni» — 0,55 kilometri, «Kvedervecumi — Krievu purvs» — 1,80 kilometri, «Andiņi — Gadžāni» — 3,2 kilometri.

Pārticība var būt tikai savās mājās

Normunds noslēpē jauno fergusonu, izlec no kabines un smaidot nāk pretī. Žurnālisti trāpījuši atbraukt istajā brīdī, esot tikko pabeidzis sēju. No izteiksmes, kā tas tiek pateikts, skaidri jūtams, ka puisis no sirds priecājas par padarītajiem darbiem un to, ka ir tiesīgs lemt pats par savu zemnieku saimniecību.

Normundam Seilim ir tikai 21 gads un viņš ir jaunākais zemnieks Preiļu novadā. Pēc pagājušā gada datiem, jaunākais starp 11 jaunajiem lauksaimniekiem, kuri palikuši vai atgriezušies, lai strādātu un dzīvotu novada pagastos. Patiesībā tādi puīši būtu ne tikai vietējās varas uzpasejami, bet arī no valdības puses atbalstāmi. Tieši šādi jauni ļaudis nevis onkuliši un tantuki ar pusotru gotiņu un pieciem hektāriem zemes ir valsts nākotne. Dīvēl pie šādas pārticības varaskungī vēl nav nonākuši, tāpēc jau mums iet tā, kā iet.

Tēvam — sava, dēlam — sava

Normunds stāsta, ka tēvam Jānim un mammai Māritei jau sen ir sava zemnieku saimniecība «Seiļi», savukārt viņam pašam — pavisam svaigi dibināta saimniecība «Vecvanagi». Nosaukums esot atvasināts no vecvečaku uzvārda un jaunajam saimniekam gluži labi patīk.

«Pirms diviem gadiem pabeidzu Preiļu Valsts ģimnāziju. Tagad mācos,» stāsta Normunds. Pie tam divās skolās vienlaikus — Rēzeknes augstskolā par būvzinieci un vēl Višķu tehnikumā ar lauku saimniecību saistītas lietas. «Un vēl strādāju «Vecvanagos,» viņš gan tūdaļ piebilst, ka mācīties neklātienē neesot nemaz tik sarežģīti.

Doma, ka vajag pašam savu saimniecību, radusies, kad uzzinājis par projektu jaunajiem lauksaimniekiem. Astoņdesmit procenti Eiropas atbalsta, tas liecies nopietni, tāpēc ar tēvu izdomājuši, ka jāstartē. Normunds ir apmierināts, jo projektu iespējas ļauj modernizēties. Tieši pirms lielajiem pavasara darbiem ticis pie jaunā traktora. Tēvam projekta rezultātā pagalmā jauns kombains. Tagad tikai jāsāk lauksaimniekot, puisis ir apņēmības pilns.

Kamēr pa augšu tikai runā

Kopā tēvs un dēls apstrādā 300 hektārus zemes, 160 hektāri «Seiļiem», 140 — «Vecvanagiem». Gribētos, protams, vairāk gan nomāt, gan nopirkt īpašumā, bet ar to pirkšanu neesot nemaz tik vienkārši. Zeme apkārtņē dārga, valsts atbalsta nav. «Ceru, ka jau tuvākajā nākotnē būs iespēja bankā ņemt kredītu zemes iegādei par maziem procentiem. Tagad noteikti nav vērts,» secina Normunds. Esot gan dzirdējis, ka «tur pa augšu jau kaut ko runā. Ceru, ka līdz galam sarunas.»

Lai gan Seiļi dzīvo netālu no Preiļiem nevis kādā attālākā nomalē, apkārtnē jaunu ļaužu pavisam maz. Esot tikai tās saimniecības, ko cilvēki, Latvijai neatkarību atgūstot, nodibinājuši. Var jau redzēt, ka daļai ar saimniecību neiet, nav spēka tūrumus apkopt, bet citam iznomāt — ne par ko. Vai tad labāk, ka nezālēm un krūmiem aizaug? Ne es uz zemes nopelnišu, ne tu, laikam tāds tas princips esot, puisis spriež.

Abām saimniecībām apsaimniekojamās zemes platības ir izkaisītas ne tikai pa apkārtni un pagastu, bet pat pa kaimiņu novadiem. Ir Vārkavas novads, ir Riebiņu novada Rušonas pagasts. «Kur vien ir iespēja zemi paņemt nomā, tur mēģinām,» rezumē Normunds. «Bet tas nozīmē, ka aug izdevumi, jo tehnika ir jādzēnā kilometriem tālu, degvielas vajag daudz. Darbus plānojam tā, lai, dodoties uz vienu pagastu malu, darbus visos tūrumos pie vienas reizes padarītu.»

Arī griķi būs

Kad ciemojamies pie Normunda, viņš tikko bija pabeidzis graudaugu sēju. Palikuši tikai griķi, ko sēt. Tālāk seko sējumu kopšana, miglošana, augu piebarošana ar minerālmēsliem. Pa starpām jāsāk gatavot lopbarību govīm, jo mitruma pietiekami, zāle aug ātri. Darāmo darbu kārtība zināma, tikai jātiek ar visu galā.

40 hektāri — tik lielā platībā paredzēts iesēt griķus. «Šī kultūra uzlabo augsni,» saka Normunds, tāpēc sēšot tajos neauglīgākajos laukos. Citus gadus tur varēs sēt graudaugus. Iecerēts šo kultūru audzēt nevis zaļmēslojumam, bet novākšanai. Jaunajam zemniekam zināms, ka griķi ir siltumprasīga un diezgan nīkīga kultūra, tāpēc jātrāpa iesēt tā, lai pēc uzdigšanas tos salnas nenomaitā. Griķi arī labs nektāraugs, noderēšot bitēm. Tās gan tikai trīs saimes, esot vecāsmātes aprūpē un tiek turētas vienīgi pašu vajadzībām. Citu plānu attiecībā par medus vācējām nav.

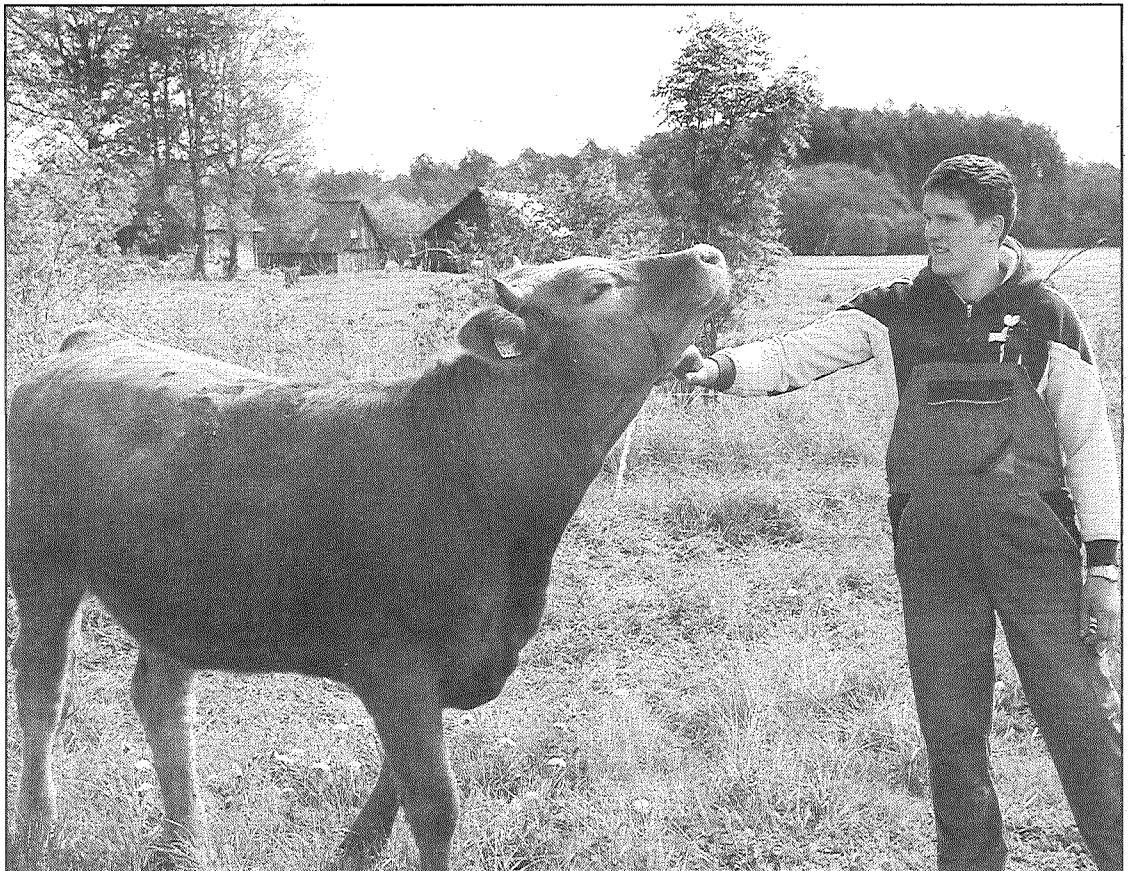
Kā tad bez lopiem

Normunds no mazām dienām kopā ar tēvu visiem lauku darbiem bijis klāt, klausījies kaimiņu sarunas un tā tālāk. Tāpēc viņam daudz kas nav no grāmatām iemācīts, bet liekas pašsaprotams. Tā ģimenes lokā radies lēmums, ka vecāku saimniecībā turpinās nodarboties ar piena lopkopību, bet «Vecvanagos» tiks turētas zīdītājgovis. Ar gaļas lopiem esot vienkāršāk, mazāk darba un skriešanu, viņš secinājis, un šogad pļāvā jau pašam savs ganāmpulks. Pagaidām 14 lopīņi, bet būšot krietni vairāk, jo gaļas lopu turēšanu varot labi savienot ar graudaugu audzēšanu.

Tiršķirnes gaļas govīs Normunds nedomā iegādāties, iet lētāko ceļu — piena govīs tiek sēklotas ar gaļas šķirnes buļļiem un pamazām tiek nonākts pie gaļas lopiem. Iespējams, ar laiku arī vecāki atteikšoties no piena lopkopības. Šovasar jūtams, ka piena iepirkuma cenas stipri iet

● Normunds Seilis ir gados jaunākais zemnieks Preiļu novadā, viņam pieder arī jaunākā zemnieku saimniecība «Vecvanagi», iespējams, jaunākais traktors un virkne tālejošu plānu.

● Ja nodarbojas ar gaļas lopu audzēšanu, paliek krietni vairāk laika un iespēju citām nozarēm, piemēram, graudkopībai. Foto: A. Šņepsts

uz leju. Ceru, ka nonāksim situācijā, kāda bija pirms pāris gadiem, puisis atceras krīzes laika mācības.

Sev un vecākiem par prieku

Vecāki droši vien priecīgi, ka dēls kļuvis par zemnieku? Uz šo jautājumu Normunds tikai pasmaida — kā tad nebūs priecīgi, ka vienīgais no trim bērniem izlēmis pārmantot laucinieku dzīvi. Māsa Leva un Santa dzīvo un strādā Rīgā, mājās iegriežas tikai brīvdienās.

«No bērna kājas kopā ar tēvu pa traktoriem vien dzīvojos. Nevaru iedomāties, ka savu dzīvi varētu veidot kaut kur projām pilsētā,» puisis saka. Traktorteh-

niku iemācījies stūrēt tad, kad tikko sācis skolas gaitas. Pusaudža gados jau braucis ar kombainu. Tagad viņam nav problēmu visus laukus vienam nokult.

Rodas pārticība, ka Normunds ar visu savu būtību ir saimniecības darbos un nākotnē iekšā. Stāsta, ka nākamavasār mēģināšot sēt rapsi. Laba un vērtīga kultūra, tikai pašam nopietni jāizstudē, kā mēslo, kā pasargāt no kaitēkļiem.

Zinot laucinieku dzīves ritmu, skaidrs, ka brīvākais laiks ļaudim ir ziemā. Normunds tam īsti nepiekrīt, jo viņš ir nodarbināts arī gada aukstajos mēnešos. Pērnruuden iegādājušies šķeldotāju un ziemā jau strādājuši. Ap tūkstoti kubikmetru kurināmā

sagatavots un pārdots SIA «Preiļu saimnieks». Esot savs mežs, bet līdz turieni vēl nav tikuši. Pilni grāvi ar krūmiem pieauguši, jātrāpa un jāsavēd kārtībā. Vairākām ziemām uz priekšu būšot, ko darīt. Iespējams, šķeldošanas pakalpojumus varētu sniegt arī citiem.

□□□
Normunds godīgi atzīstas, ka nespējot pat iedomāties savu dzīvi savādāk. «Ja kādreiz kur aizbraucu, man jau tūlīt gribas atpakaļ uz mājām,» puisis kategoriski noliedz domu, ka pieredzes gūšanas dēļ varētu doties uz ārzemēm. Viņš ļoti jūtas savā zemē un, izskatās, tic, ka pārticīga dzīve laukos var būt pavisam reāla lieta.

L. Kirillova

Ne ābece, bet zili brīnumi

Vairāk nekā divi simti ābeču. Lielas, mazas, runājošas. Cepumu ābece, ābece kreiljiem. Ābece ipaši apdāvinātiem, neredzīgiem, nedzirdīgiem bērniem. Vēl atsevišķas ābece zēniem un meitenēm. Vārdu sakot, zili brīnumi — tā var teikt par piektdien, 25. maijā, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieku sadarbībā ar filologu, žurnālistu, tulkotāju un mācību grāmatu autoru Juri Cibuļu veidoto un Preiļu kultūras namā atklāto ābeču izstādi. Tā būs skatāma līdz 6. jūnijam.

Kā stāsta muzeja direktore Tekla Bekeša, Juris Cibuļš sen aizraujas ar ābeču kolekcijonēšanu. Savācis aptuveni 8140 ābece no 213 zemēm 976 valodās. Kolekcija 160 reizes izstādīta Latvijas muzejos, skolās, bibliotēkās, klubos, kā arī vairākkārt ārzemēs. 1987. gadā Maskavā Vissavienības Tautsaimniecības sasniegumu izstādē kolekcija apbalvota ar sudraba medaļu. 2006. gadā izstāde ceļoja uz Salonikiem Grieķijā.

Ābece ir kā miniatūra enciklopēdija, kurā uzskatāmā, saprotamā un saistošā veidā tiek sniegtas zināšanas par savas tau-

tas vēsturi, ģeogrāfiju, kultūru, sasniegumiem dažādās dzīves jomās. Ābece ir tautas gara atspulgs, teic izstādes autors. Ari vecais galdnieks Džepeto pārdeva savu mēteli, lai koka lellei Pinokio nopirktu ābeci — grāmatu, ar kuru sākas kāpiens zinību kalnā.

Cik dažādas tautas un valodas, tik dažādas ābece: bērnodārza audzēkņiem, mājniecībai, pirmklasniekiem, pieaugušajiem, neredzīgajiem, nedzirdīgajiem, dzelzceļniekiem, karavīriem, lauku bērniem un brīnubērniem. Dažādība un neatkarotamība ābeču pasaulē ir paptiešām apbrīnojama. Gluži kā valodu pasaules brīnumi. Ir valodas, kurās ābece tikusi izdota tikai vienu un, iespējams, pēdējo reizi. Vai zinājat, ka:

- ✓ turku valodā ir viens nekārtnais darbības vārds, angļu valodā — 283, bet esperanto valodā neviena;
- ✓ Ziemeļamerikas indiāņu čipeva valodā darbības vārdam ir ap 12 000 formu;
- ✓ tabasaranu valodā ir 48 lietvārda locījumi;
- ✓ kabardiešu valodā vietniekvārdam ir 28 personas;
- ✓ vismazāk burtu ir havajiešu un rotokas valodas alfabētos — 12 un 11;
- ✓ papuas tangma valodā ir

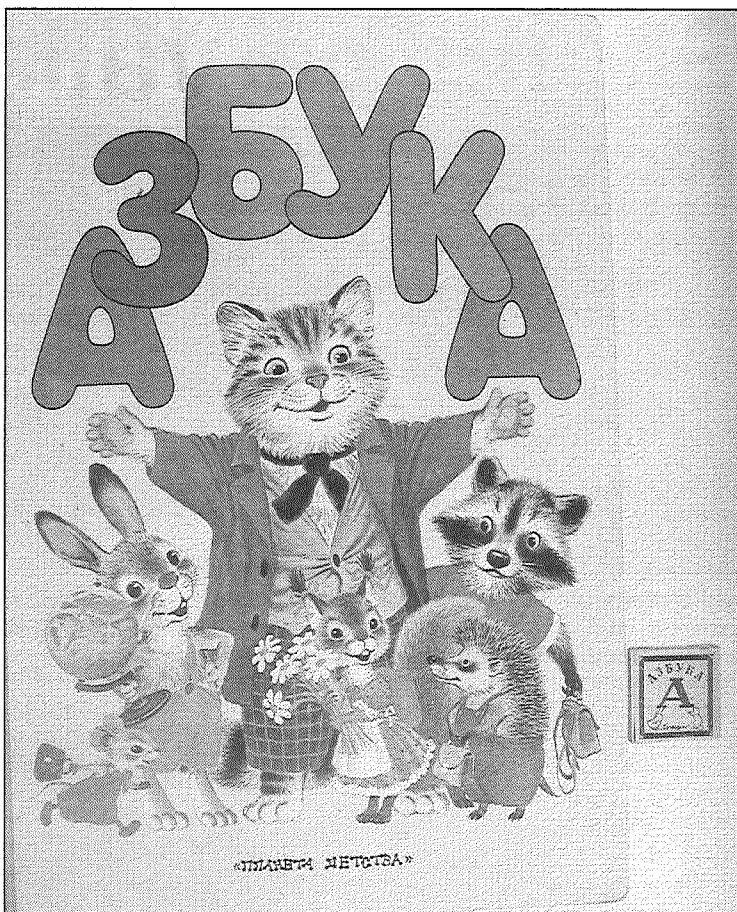
tikai divi krāsu apzīmējumi, proti, *muli* — melns, zaļš un *mola* — balts, sarkans, dzeltens;

✓ aborigēnu djabal valodā ir četras dzimtes — vīriešu, sieviešu, nekatrā un ēdamā;

✓ igauņu un angļu valodā lietvārda dzimtes vispār nav.

Ari Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumos glabājas vairākas unikālas ābecītes. Viena no tām piederējusi novadniekam, kinorežisoram Jānim Streičam. Interesanti, ka tā ir latgaliešu ābece, ko sastādījis vidzemnieks Sīmanis Svenne «Mozā ābece un pirmo losamō gromota mojā un pirmškolā». Ābece izdota 1929. gadā A. Gulbja izdevniecībā Daugavpilī. Vienīgā latgaliešu ābece ar gaiļi uz vāka.

Retums ir arī latviešu bokveris jeb drukas aizlieguma ābece. No 1865. līdz 1904. gadam pastāvēja cara valdības aizliegums iespiest grāmatas latīņu burtiem. Rusifikācijas ietekmē jau 1964. gadā Viļņas pedagogs Nikolajs Sokolovs sastādīja latviešu ābeci ar krievu burtiem. Tā sākas ar pareizticīgo krusta zīmi un svētrunas vārdiem. Ābecē burti tiek saukti par bokvām. Reliģiska saturs teksti, dziesmiņas, pasakas, stāsti, mīklas, parunas. Atvēruma kreisajā pusē ir teksts krievu valodā, labajā — latviešu valodā krievu burtiem. Sokolova ābeci

● Tikai divas no izstādē apskatāmajām ābecēm — vislielākā un vismazākā.

katoļcīgā Vitebskas gurberņas inteliģence, sevišķi garīdzniecība, nevarēja pieņemt kā mācību grāmatu. Pašiem latgaliešiem ābece likās nesaprotama un viņi to neņēma pat par velti.

Plašajai ābeču izstādei atvēlētais laiks Preiļos nav ilgs — līdz 6. jūnijam, 3. jūnijā pulksten 13.00 plānota tikšanās ar izstādes autoru Jāni Cibuļu.

L. Kirillova

Folkloras kopa «Turki» Ukrainā iepazīstināja ar latviešu folkloru

● Livānu novada folkloras kopa «Turki» skaistajā Kameņec Podolškā.

Livānu novada folkloras kopa «Turki» no 18. līdz 20. maijam pārstāvēja Latviju starptautiskajā tautas mākslas festivālā «Septiņu dārgumu sala» Livānu sadraudzības pilsētā Kameņec Podolška Ukrainā.

Festivāls pulcēja tautas mākslas kolektīvus no 11 valstīm. Livānieši uzstājās ar vairākām programmām, prezentējot gan latviešu tautas tradicionālo kultūras mantojumu, gan lat-

viešu tautas spēles un rotaļas. Īpašu sajūsmu vietējo skatītāju vidū izpelnījās folkloras kops «Turki» dziedātās dziesmas ukraiņu valodā.

Kameņec Podolška ir pilsēta Ukrainā ar 100 000 iedzīvotāju un Ukrainas mērogā nebūt nav liela pilsēta. Tā atrodas uz akmens klints, no kā arī cēlies pilsētas nosaukums. Pilsēta ir unikāla ar dažādu kultūru sajaukumu, jo gadsimtu gaitā tajā saimniekojuši ukraiņi, poļi,

turki, armēņi ebreji, krievi, lietuvieši. Tūristiem īpaši pievilcīga ir Kameņec Podolškas vecpilsēta un vēsturiskais cietoksnis.

Lai pilnveidotu sakarus kultūras jomā starp abām pilsētām, livānieši saņēma uzaicinājumu 2013. gadā piedalīties festivālā Ukrainā, parādot latviešu kāzu tradīcijas.

Ukraiņu oficiālā delegācija Livānos viesojās 2011. gadā un apmeklēja pilsētas svētkus.

L. Rancāne

«Ligo, Latgale!» Līvānos

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad ligoņi Jāņubērni vasaras saulgriežos tiek aicināti uz Līvāniem, kur 23. jūnijā Zaķusalā notiks ligošana un Jāņu nakts lustes kopā ar populārākajām slāgergrupām. Svinētājus iepriecinās «Galaktika», Inga un Normunds, «Ginc & Es», Kaspars Antess, Dzintars Čiča, «Zelji», Puncuļu ģimene, «Latgales dāmu pops», Juris Ostrovskis no grupas «Patrioti.lg», Liepājas teātra dziedošie aktieri Edgars Pujāts un Mārgers Eglinskis. Lielais Līgonakts ugunskurs un tautas rituāli notiks kopā ar Latgales tradīciju zinātāju, folkloras kops «Turki». Dejojāji zaļumballē varēs lustēties kopā ar grupām «Zenīts», «Marčello», «Ginc & Es».

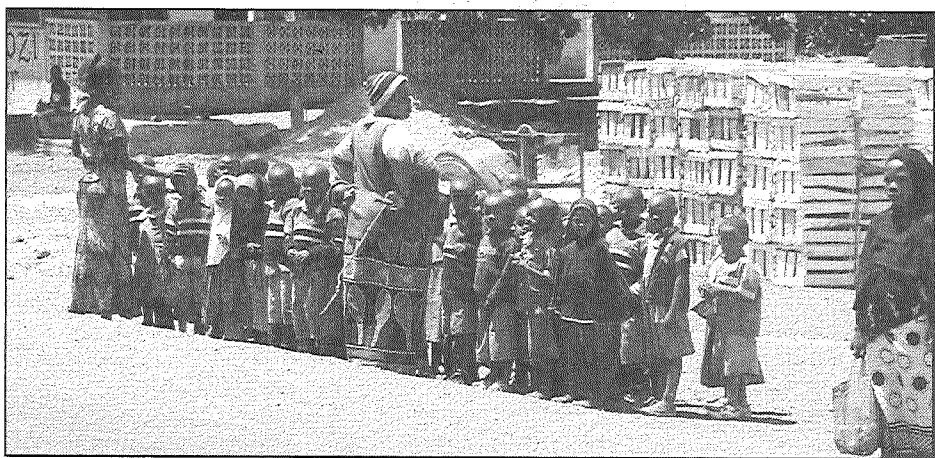
Ligošanu rīko Latvijas slāgerkanāls un SlāgerTV.

Vasaras sezonu atklās svētki Ubagliči

Līvānos šogad pirmo reizi notiks svētki Ubagliču iedzīvotājiem. 2. jūnijā no pulksten 14.00 Liču ielas plāviņā visas dienas garumā notiks jautras, sportiskas, izklaidējošas, skanīgas un garšīgas aktivitātes. Vakarā svētku dalībnieki varēs lustēties zaļumballē. Svētkus, ar kuriem Līvānos sāksies vasaras sezona, organizē Ubagliča iedzīvotāju kopā ar Livānu novada pašvaldību un kultūras centru.

Ubagliča dienās tiks būvēts pļots no iedzīvotāju jau iepriekš savāktajām plastmasas pudelēm.

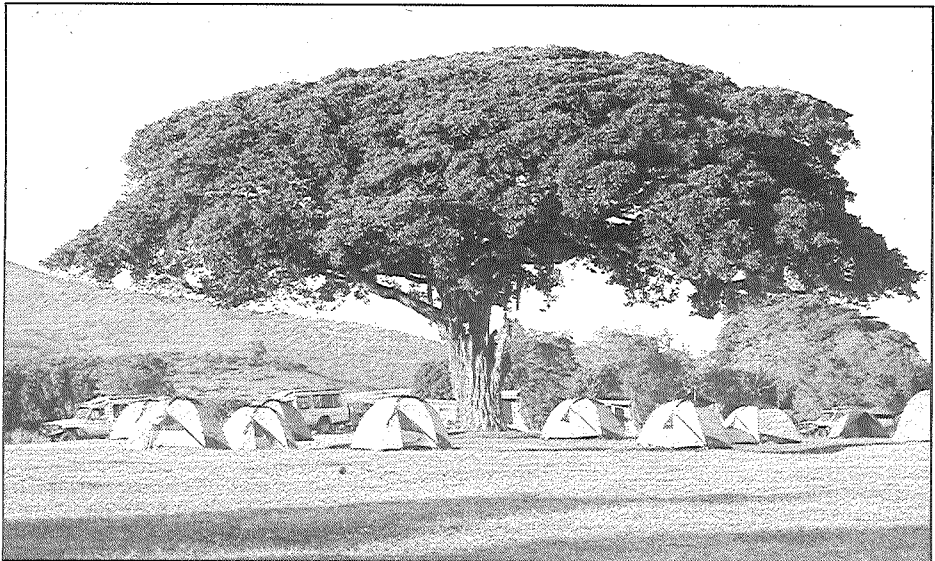
Sapnis par Kilimandžāro piepildīts

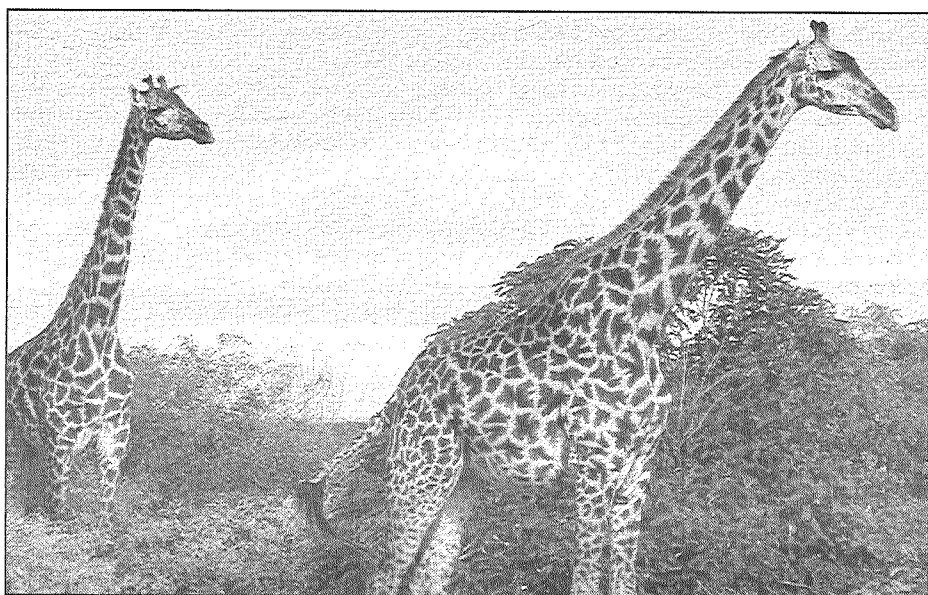
● Pa ceļam uz nacionālo parku Ngorongoro. Ceļmalā braucamo daļu gatavojas šķērsot kādas skolas audzēkņi. Žagars skolotājas rokā liecina — kārtībai ir jābūt. Tanzānijā visās skolās audzēkņi valkā formas.

● Tā notiek ķieģeļu ražošana māju būvniecībai.

● Zem milzīga koka sasietas teltis. Tas ir kempings «Simba» nacionālajā parkā Ngorongoro.

● Āfrikas klasika — žirafes Maniara ezera nacionālajā parkā.

Ejot kājām, Āfrikas pulss ienāk tevī caur zābaku zolēm. Tu esi dzīvnieks starp dzīvniekiem, ap tevi ir ēnaino savannu klusums, kas liek tev sapspringt līdz pēdējai iespējai, pēkšņais klusums, kas šķiet karājamies gaisā.

Piters Matisens, «Koks, kurā dzimis cilvēks»

Turpinājums. Sākums «Novadnieka» 15. un 22. maija numuros.

Tanzānijai paveicies

Lasot aprakstus par ceļojumiem uz Āfriku pirms gadu desmitiem, mūsdienās viss šķiet daudz vienkāršāk, ērtāk un drošāk. Kaut vai, piemēram, sazināšanās. Pirms gadiem trīsdesmit, četrdesmit telefoniskie sakari daudzviet bija visai šaubīgi. Pašlaik mobilie telefoni atrisina daudzas problēmas. Lai sazinātos ar mājiniem, nevajag gaidīt ceļojuma beigas, kad esi nokāpis no kalna lejā un atgriezies civilizācijā.

«Iespējams, laika apstākļi vainīgi vai slikts pārklājums, bet vietumis sakari *raustījās*,» saka Aleksandrs Poplavskis. «Tomēr sazināties varēja, izziņas nosūtīt arī bija iespējams, un neko citu jau nevajag.

Āfrika vairs nav mežonīga pasaules vieta. Arī Tanzānijai, man šķiet, paveicies, ka tās teritorijā atrodas Kilimandžāro. Tūristi no visas pasaules grib šo virsotni redzēt, grib tajā uzkāpt, tāpēc valstī, sniedzot ceļotājiem pakalpojumus, tiek nodarbināti daudzi cilvēki, pastāv un pelna neskaitāmas firmas, mazi uzņēmumi, kas nodrošina kāpšanu kalnā. Pelna pārtikas piegādātāji un citi.

Kilimandžāro Tanzānijas jaunajiem pušiem dod cerību. Te es domāju mantu nesējus un citu apkalpojošo personālu. Tas, ar ko viņi nodarbojas, ir tāds kā zemākās kategorijas darbs. Puši nenoliedz, ka tā pelnīt negrasās visu dzīvi. Vispirms vajagot iekrāt naudu, tad esot iespēja iziet apmācību kursu, nokārtot eksāmenu un saņemt gida aplieciņu. Lūk, tā sāk veidoties karjera. Arī puisis, kas vadīja mūsu gājieni, ir izgājis šo pašu ceļu, pamazām iegūstot daudz cienījamāko gida profesiju un līdz ar to arī krietnāku atalgojumu.

Savukārt izveidojot uzkrājumus, gids var izveidot pats savu mazu firmiņu. Grupu apkalpojošās firmas saimnieki savulaik sācis kā mantu nesējs. Tagad viņš lepns, ka var piedāvāt dažādus pakalpojumus — Kilimandžāro vai safari tūri.

Sargā dabu

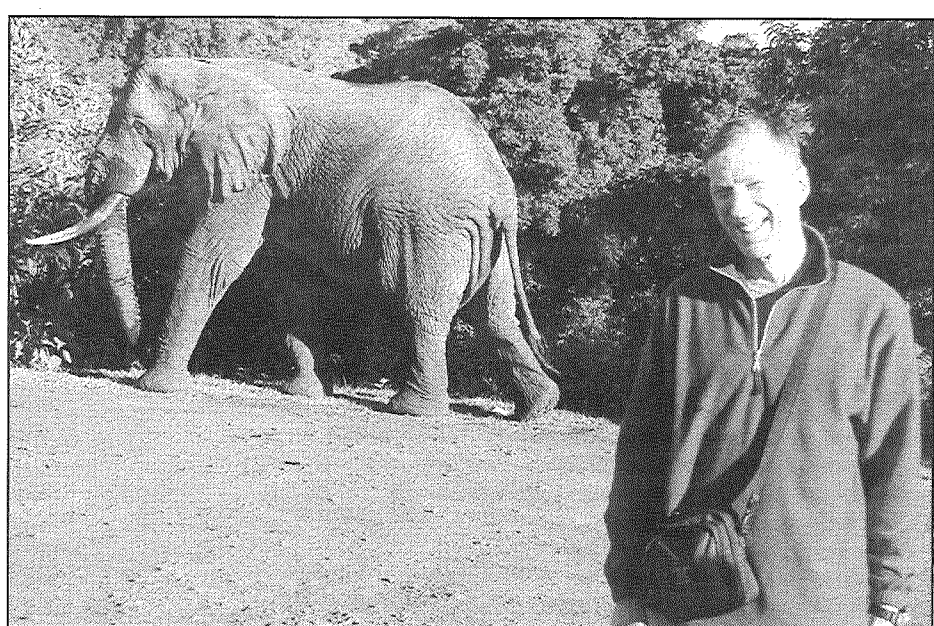
Tā kā mūsu finansiālās iespējas bija ierobežotas, centāmies meklēt lētākus piedāvājumus. Teikšu, ka uztraukumam par pakalpojumu kvalitāti nav pamata, viss, kas bija solīts, tika arī piedāvāts. Dārgākos pakalpojumus, protams, bija iekļautas dažas ekstras, piemēram, kāds no nesējiem stiepa līdz biotualetī.

Viens no iemesliem, kādēļ Tanzānijas valdība noliegusi tūristiem vieniem doties kalnā, bet tikai vietējo pavadībā, ir rūpes par dabu un apkārtnes vides saglabāšanu. Un to pagaidām izdevies noturēt līmenī, jo mūsu pavadoni cītīgi sekoja, lai atpūtas vietā vai nometnē aiz mums tiktu savākti visi sadzīves atkritumi. Ja uz augšu pušī stiepa gājienam nepieciešamo pārtiku, tad lejā — atkritumus. Vienīgais pieļaujams atkritumu veids, ko var atstāt dabā, — kāda banānu miza, ābola serdīte vai olu čaumalas, kas bioloģiski sadalās. Saldzinot, piemēram, ar Kaukāza kalniem, Kilimandžāro ir ļoti tīrs.

Standarta programmā — safari

Mūsu ceļojuma otrajā daļā bija iekļauta standarta programma — safari jeb iepazīšanās ar Āfrikas lidzenu dabu, dzīvniekiem. Tam bija atvēlētas vairākas dienas, lai mēs varētu gūt ieskatu nacionālajos parkos.

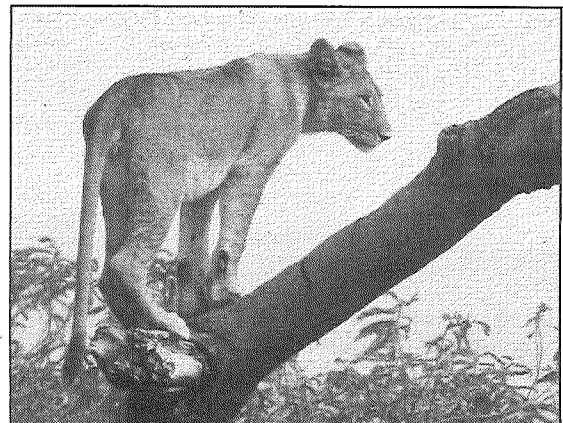
Par Serengeti Nacionālo parku daudzi noteikti dzirdējuši, televīzijā doku-

● No rīta uz kempingu «Simba» pie Aleksandra un citiem tūristiem paciemoties bija atnācis zilonis.

mentālās filmas redzējuši. Savvaļas dzīvnieku migrācija ūdens un ganību meklējumos tur ir fantastiska. Zebras, žirafes, antilopes, bizoni, gazeles — milzīga zālējāņu koncentrācija. Protams, turpat arī plēsēji — lauvas, leopardi, hiēnas. Taču mēs šo kulmināciju neredzējām, jo migrācija notiek citā laikā.

Savu zinātkāri apmierinājām, apmeklējot Ngorongoro parku. Tas atrodas starp Serengeti Nacionālo parku un Maniara ezeru. Šis parks ir pazīstams ar Ngorongoro krāteri, kas ir pasaulē lielākais neskartais un neapplūdušais vulkāniskais kalders. Tā ir tāda kā milzīga bļoda, kuras malas sniedzas puskilometra līdz 600 metru augstumā. Izvirduma laikā iztukšojas magmas kameras zem vulkāna, veidojas iegruvums. No krātera augšējās malas paveras lieliska dabas ainava. Krāteri dzīvo apmēram 25

● Maniara ezera nacionālajā parkā ierasta parādība ir žirafes, bifeli un pa kokiem kāpeļojoši lauvas.

tūkstoši dažādu lielo dzīvnieku. Tur uzturas neskaitāmi flamingi un citi putni. Mītrajā periodā līdz pat 100 dažādu sugu.

Sagatavoja L. Kirillova
Nobeigums sekos

MADONA

Madonā veica unikālu koka pārstādīšanu

Madonieši kļuva par lieciniekiem ļoti retam pasākumam — aptuveni 70 gadus veca koka pārstādīšanai.

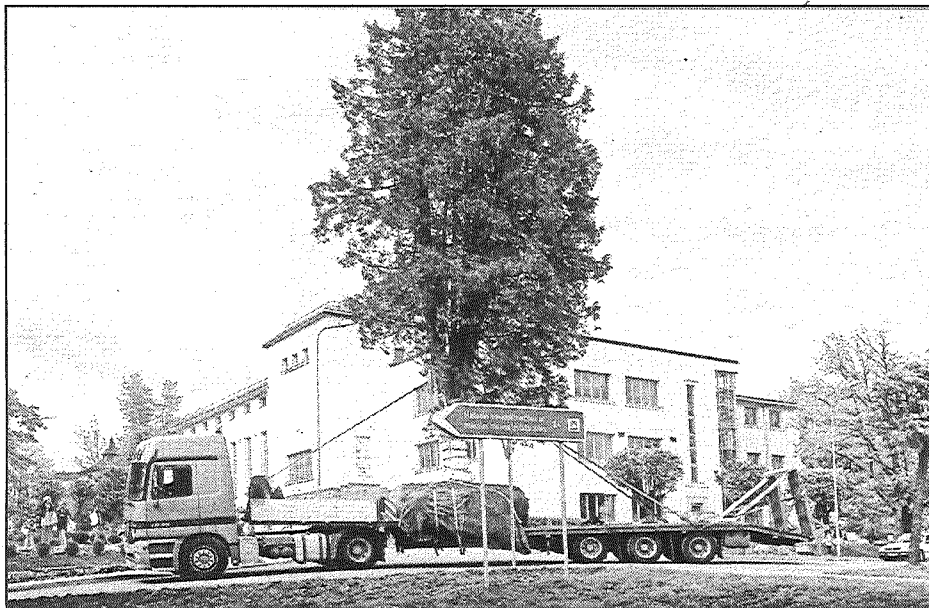
Saistībā ar Blaumaņa ielas rekonstrukciju Madonas novada pašvaldībai bija jāizšķiras, ko darīt ar pretim Madonas reģionālajai vides pārvaldei augošo tūju jeb dzīvības koku. Saskaņā ar tehnisko projektu, rekonstruējot Blaumaņa ielu, tūja, ja to nenocērt, atrastos brauktuves vidū, kas kokam nevēstītu ilgu mūžu. Otra iespēja bija koku pārstādīt, kam pēc konsultēšanās ar Nacionālo botāniskā dārza direktoru Andreju Svilānu un citiem jomas speciālistiem tika dota «zaļā gaisma».

Madonas pilsētas pārvaldnieks Guntis Keveris, atskatoties uz jau paveikto, minēja, ka darbi, kas saistīti ar koka pārvešanu, faktiski norisinājās visu nedēļu.

— Tika plānots, kā pārstādīšanu praktiski veikt, iepirkām tam nepieciešamo materiālu, laistījām koku. Līdzās pašvaldības īpašumu uzturēšanas nodaļas darbiniekiem pārstādīšanā iesaistījām arī akciju sabiedrību «Latvijas autoceļu uzturētājs», Meža pētīšanas staciju un SIA «Arborists», kuru darbības vēsturē šis arī ir unikāls gadījums, jo pirmo reizi jāpārstāda tik liels koks, — pastāstīja Guntis Keveris.

Rosība sākās agri no rīta. Ar lāpstām tika atraktas koku saknes, lai noteiktu, cik dziļas ir koka saknes un kāds ir to vainags. Tika sagatavota arī koka jaunā mājvieta.

— Izmaiņas plānos ieviesa tas, ka pasūtītais 12 tonnu autoceltnis nespēja tūju kustināt. Nācās gaidīt, kamēr no Sausleskalna atbrauks SIA «Euro Skandi Auto» 25 tonnu autoceltnis, ar kura palīdzību tūja beidzot tika iecelta trailerā. Sākotnēji bijām domājuši tūju transportēt guļus stāvoklī, taču no šī nodoma nācās atteikties un tūju pārvest stāvus. Uz tūjas pārvešanas laiku iesaistījām arī policiju, jo bija jāierobežo transporta kustība. Pašlaik koks ir pārstādīts jaunajā vietā, ielikta drenāžas caurules, pa kurām tas tiks laistīts ar minerālvielām sajauktu šķidrumu. Apzāgēsim zarus, kuri ir nokaltuši vai cietuši transportēšanas laikā, — skaidroja pilsētas pārvaldnieks.

● Tūju sākotnēji bija plānots pārvest guļus stāvoklī, taču tas izrādījās neiespējami, tāpēc koks tika transportēts stāvus, cerot, ka nesacelsies spēcīgs vējš, kas dzīvības koku varētu nogāzt uz sāniem. Par laimi, pārvešana noritēja bez sarežģījumiem.

Pēc speciālistu atzinuma, koka izredzes izdzīvot tiek vērtētas kā puse uz pusi. Atrokot koka saknes, tika konstatēts, ka vienā pusē tās ir trupējušas. Daļēji ir satrupējuši arī koka serde. Neraugoties uz

to, pārvaldnieks cer, ka tūjai izdosies ieaugt jaunajā vietā. Lai tūja izdzīvotu, vēl būs jāiegulda liels darbs.

SIA «Arborists» valdes priekšsēdētājs Uģis Šmits atklāja, ka Latvijas jaunāko lauku vēsturē šis ir tikai otrais gadījums, kad tiek pārstādīts tik liels koks.

— Pērn Rīgā tika pārstādīts sarkanais ozols, un pagaidām šķiet, ka rezultāts būs bēdīgs. Madonas tūjai izredžu izdzīvot ir vairāk. Izšķirīgi būs nākamie divi trīs gadi. Ja šajā laikā koks nenokaltis, tad tas valstī būs pirmais gadījums, kad tik liels koks tiek veiksmīgi pārstādīts. Daudz ko izšķirs arī koka kopšana. Ja pašvaldība var

atvēlēt līdzekļus pārstādīšanai, tad tie jāatrod arī laistīšanai, mēslošanai un citiem pasākumiem, — atzina Uģis Šmits.

Madonieši nekavējās paust arī savu viedokli par notiekošo. Kāda sieviete aicināja dzīvības koku neaiztikt, jo tas nesišot nelaimi. Vairāki madonieši atzina, ka pārstādīšana ir labāks risinājums, nekā to atstāt drošai nāvei ceļa vidū, taču citi bija arī neizpratnē, kādēļ jāveic šāds sarežģīts un dārgs pasākumu komplekss, lai pārstādītu vecu koku. Gados jaunāki vērotāji sajūsminājās par pašu procesu. Bija arī pārmetumi par to, ka, lai tūju pārstādītu, tiek nozāģēti citi koki.

Madonas novada domes priekšsēdētājs Andrejs Čelapiters pastāstīja, ka koka pārstādīšana nav pašvaldības iegriba, bet tā šo pasākumu veic apstākļu spiesta.

— Tūju nozāģēt nevarējām, jo tā ir dižkoks. Jau sākotnēji, saskaņojot rekonstrukcijas darbus, no Dabas aizsardzības pārvaldes saņēmām atteikumu ciršanai. Pārvaldes lēmumu pārsūdzējām, taču atteikums palika spēkā. Likums diemžēl neparedz risinājumu šādiem gadījumiem. Vienīgie varianti bija atstāt tūju tās esošajā vietā, kas nozīmētu to, ka koks pēc ielas rekonstrukcijas atrastos uz nelielas salīņas brauktuves vidū, tā saknes būtu nosegta un ziemā sāls, vistīcāmāk, to turpinātu bojāt, līdz ar to pāris gados, kā atzina speciālists, koks būtu pagalam. Otrs risinājums, un to saskaņoja Dabas aizsardzības pārvalde, bija koku pārstādīt, un tagad atliek pielikt visas pūles, lai koks izdzīvotu, — norādīja Andrejs Čelapiters.

Kopējās izmaksas, kas saistās ar dzīvības koka pārstādīšanu, vēl nav aprēķinātas, taču tās būs vismaz pāris tūkstošu latu.

«Stars»

JĒKABPILS

Stāsts par to, kā trimdas latvieši atgādināja pasaulei par dzimtenes okupāciju

Jēkabpils Agrobiznesa koledža atklāta izstāde «Četrus svarīgākās latviešu trimdas politiskās akcijas ārzemēs padomju okupācijas laikā». Izstādi atklāja Latvijas Zinātņu akadēmijas viceprezidents Tālav Jundzis, norādot, ka tā veidota vairāk nekā gadu, jo līdz šim nekas tāds nav tapis.

Ieguldījums neatkarības atgūšanā nav isti novērtēts

Vēstulēs, kas padomju gados uz Latviju ceļoja no trimdas, rakstīja par tūri sadzīvīskām lietām nevis politiskiem jautājumiem, jo pretējā gadījumā to saņemējam varēja rasties pamatīgas nepatīkšanas. Taču tas nenozīmē, ka trimdas latvieši bija pasīvi un neatzināja pasaulei par savas valsts okupāciju. Pēc Tālava Jundža teiktā, trimdas latviešu ieguldījums Latvijas neatkarības atgūšanā nav tā isti novērtēts.

Otrā pasaules kara beigās no Latvijas bēgļu gaitās devās ap 150 000 iedzīvotāju. Viņu vidū bija arī pašlaik Jēkabpils apkaimē dzīvojošais Jānis Cauce, kuru trimdas gaitas aizveda līdz Austrālijai. Visus šos gadus viņš un pārējie tautieši rūpējās par to, lai šajā tālajā zemē ne tikai saglabātu latvietību. Trimdinieki aktīvi pauda savu nostāju politiskajos jautājumos, kas bija saistīti ar

viņu dzimteni.

Trimdinieki vērsa rietumu politiķu un sabiedrības uzmanību uz komunistu vardarbību un cilvēktiesību pārkāpumiem Baltijas valstīs, turpinot atgādināt, ka tās tikušas nelikumīgi okupētas. Starp daudzajām trimdas politiskajām akcijām mitnes zemju publiskajā telpā dažas iespējams izdalīt kā īpaši redzamas. Četrām nozīmīgākajām veltīta šī izstāde.

Protestē pret jaunatnes kongresa aizliegumu

1968. gadā latviešu trimdas jaunieši no ASV, Kanādas un Eiropas valstīm pulcējās uz kongresu Rietumberlīnē, taču diennakti pirms kongresa sākuma Rietumberlīni pārvaldošie ASV, Francijas un Anglijas komandanti paziņoja par kongresa aizliegšanu, ievērojot Rietumberlīnes sarežģīto politisko situāciju. Kongresa aizliegums izraisīja sašutumu daļā sabiedrības Berlīnē un Vācijā. Sekoja trimdinieku pub-

liski protesti ne tikai Vācijā, bet arī ASV un citās valstīs.

Sabiedrības nosodījuma dēļ neatzīst iekļaušanu PSRS

1974. gada jūlijā Austrālijas leiboristu valdības lēmums de iure atzīt Baltijas valstu iekļaušanu PSRS un līdzīgs Jaunzēlandes lēmums izsauca sašutumu gan trimdas sabiedrībā Austrālijā un Jaunzēlandē, gan arī citur pasaulē. Norisinājās protesta demonstrācijas un ielu gājieni, valdībai tika iesniegtas daudzskaitlīgas protesta vēstules un petīcijas.

Trimdas veiktā informatīvā darba un protestu rezultātā Austrālijas sabiedrība nosliecās pret valdības pieņemto lēmumu un opozīcijā esošā liberāļu partija ieņēma baltiešiem labvēlīgu pozīciju. Trimdas ierosinātais sabiedrības nosodījums bija viens no svarīgiem iemesliem, kas noveda pie lēmuma atcelšanas 1975. gadā.

Atgādina par disidentu vajāšanu

Latviešu trimdas organizāciju politiskā darbība Eiropas drošības

un sadarbības apspriedes (EDSA) kontekstā Helsinkos 1975. gadā neļāva rietumvalstīm aizmirst vēl aizvien neatrisināto Baltijas valstu jautājumu arī laikā, kad uzlabojās savstarpējās attiecības ar PSRS. Vairākas vienošanās nostādnes, kā, piemēram, esošo robežu atzīšana, vistiešākajā veidā skāra Baltijas valstis. Pasaules Brīvo latviešu apvienības vadītā politiskā kampaņa vainagojās ar ASV oficiālu deklarāciju, ka sarunas ar PSRS un parakstītais Noslēguma akts nenozīmē atteikšanos no ASV īstenotās Baltijas valstu inkorporācijas likumības neatzīšanas politikas.

Arī citās EDSA norises vietās — Madridē, Beogradā, Vinē un citur PBLA ar savām akcijām atgādināja par Latvijas inkorporācijas nelikumību un par disidentu vajāšanu Latvijā.

Dodas brīvības un miera kruizā

Baltijas brīvības un miera kuģa kruizs pa Baltijas jūru bija trimdinieku politiska akcija ar mērķi pievērst pasaules uzmanību cilvēktiesību un nāciju pašnoteikšanās tiesību pārkāpumiem Baltijas valstīs. Apmēram trīs simti trimdas pārstāvju devās šajā braucienā, izsakot savu at-

balstu baltiešu disidentiem un vides aktivistiem Baltijā. Brīvības un miera kuģa akcijas dalībnieki izteica atbalstu pārmaiņām mierīgā ceļā, kā to paredzēja 1975. gada Helsinku konferences noslēguma akts, un pieprasīja iespēju Baltijas iedzīvotājiem pašiem lemt par savu pārvaldi.

Jau pirms kuģa brauciena bija notikusi PSRS pārkāpumu juridiska izvērtēšana Kopenhāgenā. Gan Kopenhāgenas tribunāls, gan kuģa brauciens tika ļoti plaši atspoguļots pasaules presē un pievērsa uzmanību cilvēktiesību, politiskās un vārda brīvības pārkāpumiem Baltijas valstīs. Uzmanību vēl vairāk sakāpināja PSRS iestāžu nosodījums un pat draudi brauciena dalībniekiem. Izstādē aplūkojams Brīvības un miera kuģa maršruts, dokumentāras un fotogrāfiskas liecības no brauciena, kā arī iss ieskats Kopenhāgenas tribunāla norisē.

Izstādi sagatavoja Latvijas Zinātņu akadēmija sadarbībā ar tās Konsultatīvo padomi trimdas jautājumos. Izstādē izmantoti arī materiāli no Austrālijas Nacionālā arhīva, Jaunzēlandes Nacionālā arhīva un Latvijas Nacionālā arhīva.

«Jaunais Vēstnesis»

Jauno satiksmes dalībnieku forumā Preiļos uzvarēja «Marinētie citroni»

● Jauno satiksmes dalībnieku foruma uzvarētāji — Preiļu 1. pamatskolas komanda «Marinētie citroni» ar skolotāju Guntaru Ormaņu (stāv vidū) pēc apbalvošanas. Foto: A.Šņepsts

Jauno satiksmes dalībnieku foruma 2012. gada Vislatvijas tūres sacensībās Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas stadionā 23. maijā tika noskaidroti uzvarētāji.

Ceļazīmi uz finālu, kas risināsies jau jūnijā sākumā, izcīnīja Preiļu 1. pamatskolas komanda «Marinētie citroni». Komandā startēja Anete Haritonova, Eliza Strode, Paula Linda Liniņa, Toms Vilcāns, Aivis Vagalis un Mārcis Adamovičs skolotāja Guntara Ormaņa vadībā.

Kā informē foruma rīkotāju pārstāve Līga Jekste, otrajā vietā Preiļu 1. pamatskolas komanda «Krokodīli», bet trešajā — Drav-

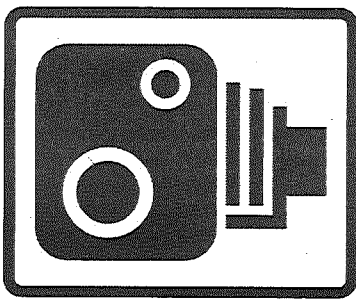
nieku pamatskolas komanda «Tanki». Vēl piedalījās komandas no Pelēču pamatskolas, Riebiņu vidusskolas un Rožupes pamatskolas. Bērniem bija ne tikai jāprot veikli braukt ar velosipēdu, bet arī jāpārzina sava braucamrīka uzbūve, jāmeklē to salabot un apkopt, jāpārzina ceļu satiksmes noteikumi un jāprot sniegt pirmā palīdzība cietušajam. Kā atzina Ceļu satiksmes drošības direkcijas Preiļu nodaļas pārstāvis Māris Ribinickis, sacensības noritējušas veiksmīgi, bez starpgadījumiem un traumām, kas liecina, ka dalībnieki tām nopietni gatavojušies.

Jauno satiksmes dalībnieku fo-

rums notiek jau 19. gadu. Vērtējot komandu sagatavotību, L. Jekste atzīst: «Var redzēt, kuri bērni sacensībām iepriekš gatavojušies, kuri paļāvušies uz labu veiksmi. Lai būtu labi rezultāti, nepietiek paļauties uz veiksmi. Manuprāt vēl nozīmīgāk ir tas, ka skolēni nopietni pievēršas satiksmes noteikumu pārzināšanai, iemācās, kā pareizi braukt ar divriteņiem, kā braukt pa ceļu droši, kā novērst tehniskas kļūmes divriteņim un palīdzēt draugam, ja tas guvis traumu. Kopš aprīļa visā Latvijā notikušās sacensības bērniem bija labs treniņš pirms garā vasaras brīvlaika, kad viņi daudz laika pavadīs savā vaļā.»

Saeimas komisija rosina izvietot brīdinājuma zīmes arī pirms pārvietojamiem fotoradariem

Lai pārtrauktu līdzšinējo praksi, kad pārvietojamie fotoradari nereti tiek slēpti, Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija 22. maijā vienojās virzīt izskatīšanai Saeimā grozījumus Ceļu satiksmes likumā, kas paredzēs pārvietojamas brīdinājuma zīmes izvietojamam arī pirms pārvietojamiem fotoradariem.

jām tiek slēpti. Tāpēc esam gatavojuši grozījumus par pagaidu brīdinājuma ceļa zīmju izvietojamam arī pirms šiem fotoradariem,» skaidroja A. Latkovskis.

Komisija konstatēja, ka sociālās aptaujas liecina par sabiedrības atbalstu fotoradaru darbībai ceļu satiksmes drošības uzlabošanā, tomēr vienlaikus cilvēki ir ļoti neapmierināti ar fotoradaru uzstādīšanas gaitu un to slēpšanas gadījumiem. Pretēju viedokli sēdē pārunāja «Vitronic Baltica un Partneri» pārstāvis, norādot, ka fotoradaru ieviešanas procesam un pašai kompānijai medijos mākslīgi tiek radīts negatīvs tēls, pie kā vainīgi esot arī politiķi.

Komisijas deputāts Aleksejs Loskutovs (Vienotība) rosināja «Vitronic Baltica un Partneri»

izvērtēt, cik godprātīgi tā izturas pret valsti, ja ligumā noteiktajā termiņā sagatavoti nodošanai tikai 23 no 160 stacionārajiem radariem. A. Loskutovs arī apšaubīja uzņēmuma argumentu pamatotību, kavēšanos skaidrojot ar negatīvo ietekmi, kādu uz radaru projekta ieviešanas gaitu atstājusi «Krājbankas» darbības apturēšana. Jebkura cita banka ar prieku būtu finansējusi šādu valsts garantētu projektu, ja vien pie tās savlaicīgi grieztos, uzsvēra deputāts.

Savukārt deputāts Jānis Ādamsons (SC) «Vitronic Baltica un Partneri» argumentu par «Krājbankas» kraha negatīvo ietekmi raksturoja kā blefu, uzsverot, ka līguma prasības ieviešanai bija jāpilda jau no pirmās tā parakstīšanas dienas, kas tomēr netika darīts.

Deputāts Kārlis Seržants (ZZS) kritiski vērtēja arī citu uzņēmuma argumentu, kavēšanos pamatojot ar sarežģīto būvatļauju saņemšanas procesu. Deputāts norādīja, ka, gatavojoties sēdei, apzvanījies virkni lielu pašvaldību, lai noskaidrotu, vai kompānija ir interesējusies par būvatļauju saņemšanu, bet atbilde bijusi negatīva.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Maltā konflikts beidzās ar vīrieša nāvi

18. maijā Rēzeknes novada Maltā kādas privātmājas teritorijā atrasts 1983. gadā dzimušā vīrieša liķis ar vardarbīgas nāves pazīmēm, informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne. Bojā gājušajam tika konstatēta sista brūce galvā.

Saņemot informāciju par notikušo, policijā tika uzsākts kriminālprocess un veikti pirmatnējie izmeklēšanas pasākumi. Rezultātā policijas darbinieki noskaidroja un saistībā ar minēto noziegumu aizturēja 1988. gadā dzimušu vīrieti. Turpinot izmeklēšanu, tika noskaidrots, ka starp iereibušajiem vīriešiem noticis konflikts. Konfliktējošās puses nesaskatīja citu iespēju kā izvēlēties dūres. Aizdomās turētais iesitis ar dūri cietušajam pa galvu, pēc neilga laika tas nomiris.

Pēc Krimināllikuma 125. panta 3. daļas uzsāktajā kriminālprocesā turpinās izmeklēšana. Nozīmēta ekspertīze.

Apzog gan privātpersonas, gan komersantus

Kādā maija naktī Ludzā kādam komersantam piederošā īpašumā notikusi zādzība. Garnadži, uzlauzot piekaramo atslēgu, iekļuva telpā un nozaga dažādas mantas. Likumpārkāpēju guvums bija datora monitors un procesors, daudzfunkcionāla ofisa ierīce, seifs un trīs kārbas ar darba apaviem. Aprēķināts, ka materiālais zaudējums komersantam sasniedz aptuveni 500 latus. Uzsāktajā kriminālprocesā notiek izmeklēšana.

Savukārt laikā no 18. līdz 19. maijam Zilupes novada Zaļesjes pagastā, uzlauzot skūņa durvis, nozagti divi velosipēdi, viens no tiem bijis paštaisīts, kā arī darba inventārs. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Pateicoties iedzīvotāju informācijai, Daugavpilī aizturēts zaglis

19. maijā policija saņēmusi ziņojumu no Medumu pagasta iedzīvotājiem, kurā viņi stāstīja par aizdomīgu mikroautobusu, kas pārvietojoties pa pagasta teritoriju. Pārbaudot saņemto informāciju un veicot nepieciešamos izmeklēšanas pasākumus, policijas darbinieki Daugavpilī apturēja minēto mikroautobusu. Transportlīdzekļa apskates laikā tika konstatēts, ka tajā pārvadā dažādus metāla izstrādājumus, kas bija nozagti no viensētas Medumu pagastā. Transportlīdzeklis bija speciāli ierīts zāgto metālu pārvadāšanai.

Turpinot procesuālās darbības uzsāktajā kriminālprocesā, policijas darbinieki noskaidroja, ka aizturētais ir 1991. gadā dzimis vīrietis. Pirms neilga laika viņš, iespējams, apzadzis arī kādu privātmāju Medumu pagastā — saimnieces prombūtnes laikā no mājokļa nozadzis trīs mobilos telefonus, naudu un zelta izstrādājumus.

Policija pārstāve uzsver, ka aizdomās turētais tikai pirms diviem mēnešiem atbrīvots no ieslodzījuma vietas, kur bija izcietis sodu par analogiska rakstura noziedzīgu nodarījuma veikšanu. Uzsāktajos kriminālprocesos policija turpina izmeklēšanu.

Dagdas novadā sieva nodūra vīru

22. maijā Dagdas novada Ezernieku pagastā 1974. gadā dzimusi sieviete nodūra savu 1964. gadā dzimušo vīru. Policija noskaidrojusi, ka starp aizdomās turēto un cietušo bijis konflikts. Rezultātā sieviete ar nazi iedūrusi savam vīram krūtīs. No gūtās traumas vīrietis miris. Zināms, ka abi bijuši alkohola reibumā. Sieviete aizturēta, tiek lemts par drošības līdzekļa veidu. Uzsāktajā kriminālprocesā turpinās izmeklēšana.

Pušmucovā iebruca diķi un noslika

22. maijā Ciblas novadā ceļu satiksmes negadījuma rezultātā gāja bojā sieviete. Nelāime notika Pušmucovas pagastā agri no rīta, kad 1955. gadā dzimusi sieviete, braucot ar automašīnu pa lauku ceļu, iebruca tieši diķī un gāja bojā. Iespējams, automašīnas vadītāja noslika, nespējama tiks ārā no avarējušās automašīnas. Policija uzsākusi kriminālprocesu, kura ietvaros tiks skaidroti visi negadījuma apstākļi un iemesli.

Rēzeknē laupīja, Ilzeskalnā zaga

23. maijā policijā saņemta informācija par to, ka Rēzeknē trīs nenoskaidrotas personas, pielietojot fizisku spēku pret kādu divdesmitgadīgu vīrieti, nolaupta viņam mobilo telefonu un maku ar naudu. Par laupīšanu uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Laikā no 22. līdz 23. maijam Rēzeknes novada Ilzeskalna pagastā no kādam vīrietim piederošajiem diviem traktoriem garnadži nozagusi priekšējās un aizmugurējās riepas ar visiem diskiem. Savu tehniku saimnieks bija atstājis bez uzraudzības uz lauka. Materiālais zaudējums — aptuveni 1200 latus. Notiek izmeklēšana.

Riebiņu novadā izņēma nelikumīgus ieročus

23. maijā Preiļu policijas iecirkņa darbinieki, veicot izmeklēšanu agrāk uzsāktajā kriminālprocesā, kas bija saistīts ar nelikumīgu šaujamo ierociņu uzglabāšanu, kratīšanas rezultātā kāda vīrieša privātmājā Riebiņu novadā atrada un izņēma 16 kalibra medību bisi, kā arī mazkalibra šauteni ar optisko tēmekli. Nozīmēta ekspertīze, bet uzsāktajā kriminālprocesā turpinās izmeklēšana.

Aizturēti saistībā ar automašīnu zādzībām

Pēdējā mēneša laikā Rēzeknē reģistrēti vairāki automašīnu zādzību gadījumi. Veicot izmeklēšanu uzsāktajos kriminālprocesos, operatīvās meklēšanas rezultātā policijas darbinieki aizturēja divus jaunus vīriešus, kuri dzimuši 1991. un 1992. gadā. Viņus tur aizdomās par vairāku automašīnu zādzībām Rēzeknē, kur transportlīdzekļi tika zagti, lai pavazinātos. Pēc izklaidējam automašīnas parasti tika pamestas.

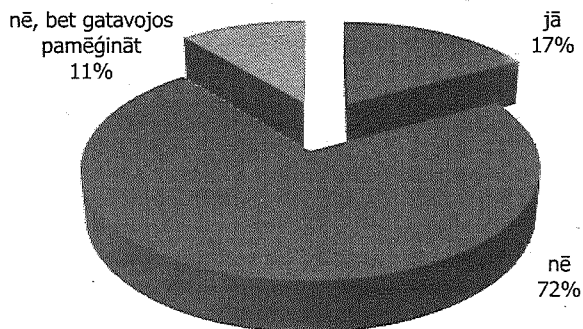
Policija informē, ka viens no jaunajiem vīriešiem tikai maija sākumā atbrīvots no ieslodzījuma vietas, kur izcietis sodu par līdzīgu noziegumu. Uzsāktajos kriminālprocesos turpinās izmeklēšana.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Aptaujas rezultāti internetā

(no 21. līdz 27. maijam)

Vai tu iepērcies interneta veikalos?

«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 31. maijam.

T ā l r .																			
-----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtīņa — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 653-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

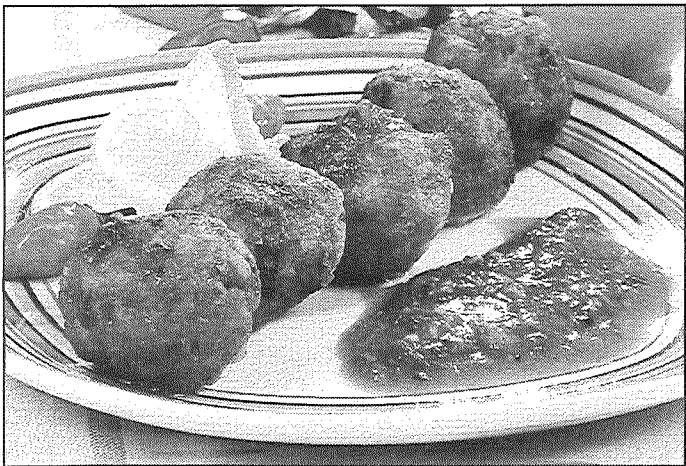
Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

LABU APETĪTI!

Frikadeles Āzijas gaumē

500 g maltas cūkgaļas, čili pipars, saišķītis sīpolloku, 2 cm svaigas ingvera saknes, 2 ķiploku daiviņas, 6 ēdamkarotes sojas mērces, 2 laimu sula, 4 ēdamkarotes eļļas, 1 ēdamkarote medus.

Pagatavojiet mērci: čili piparu, ingvera sakni, ķiplokus un sīpollokus sasmalciniet. Sajauciet vienu karoti eļļas un vienu karoti ūdens ar pusi sasmalcinātā ingvera, čili piparu, trīs ēdamkarotes sojas mērces, laima sulu.

Saputojiet atlikušo ingveru ar čili piparu, sīpollokiem, laima miziņu, ķiplokiem, medu un trim ēdamkarotēm sojas mērces. Nepārstājot putot, pievienojiet malto gaļu.

No pagatavotās masas veidojiet bumbiņas. Apcepjiet tās eļļā no katras puses trīs minūtes. Frikadeles lieciet bļodiņā un pārlejiet ar mērci.

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

31. maijā un no 1. līdz 3. jūnijam augošs Mēness. II Mēness fāze. 31. maijā Mēness atradīsies Svaru zīmē. 1. un 2. jūnijā Mēness pāriet Skorpiona zīmē. 3. un 4. jūnijā Mēness atradīsies Strēlnieka zīmē. 5. jūnijā Mēness būs Mežāža zīmē.

4. un 5. jūnijā pilnmēness. III Mēness fāze.

31. maijs – 12. Mēness diena, 1. jūnijs – 13. Mēness diena, utt.

31. maijs – diena piemērota skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mikstināšanai, sejas maskām, manikīram.

1. un 2. jūnijs – piemērotas dienas pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai.

3. jūnijs – jāvairās no alkohola lietošanas – šajā dienā tas kaitē vairāk, var radīt lielākas problēmas.

4. jūnijā no plkst. 9.00 līdz 19.20 vēlams atslodze, lietojot tikai ūdeni vai nesaldinātu zāļu tēju, bet 12 stundas pirms un pēc šī laika – viegli sagremojamu, liesu ēdienu. Šajā dienā ļaudis ir vieglāk uzbudināmi, iespējami konflikti.

PASMAIDĪSIM

— Miļotais, mums būs...

— Māja?! Tu nopirki māju?

— Nē, mums būs...

— Mašīna! Tu nopirki mašīnu, jā?

— Nē! Es nopirku paladziņus, autiņus, bērnu

gultiņu... Tu vēl nevari iedomāties, kas mums būs?

— Saprātu! Mums būs savs bizness!

Čalis pasauc oficiantu un jautā, vai nevarētu to krabi vēl nedaudz pavārit.

— Vai tad tas ir sliki izvārīts?

— Es isti nezinu, viņš salātus ēd.

— Iesaki, ko sievai nopirkt dzimšanas dienā!

— Vai nav vieglāk pajautāt viņai pašai?

— Nu ... Tādas naudas man nav.

Šonedēļ populārākie vārdi – Maksims un Inta

Kā rāda Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) apkopotā ledzīvotāju reģistra statistika, no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir **Maksims** (6813), savukārt no sieviešu vārdiem – **Inta** (6793).

28.05.2012. – 03.06.2012. vārda dienas svin:

Datums	Vārds	Skaitis	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas rajons	Cituri Latvija
28.05.	VILIS	1488	0	283	120	Cēsu raj. — 67
28.05.	VILHELMS	465	0	122	36	Ludzas raj. — 38
29.05.	MAKSIMS	6813	57	3316	527	Daugavpils — 626
29.05.	MAKSIS	127	3	35	12	Cēsu raj. — 11
29.05.	RAIVIS	3663	16	435	301	Ogres raj. — 174
29.05.	RAIVO	1660	14	341	176	Liepāja — 90
30.05.	VITOLDS	795	1	135	48	Daugavpils — 83
30.05.	LOLITA	1846	0	550	185	Ogres raj. — 84
30.05.	LETICIJA	162	8	62	44	Ogres raj. — 9
31.05.	ALĪDA	284	0	58	22	Madonas raj. — 24
31.05.	JŪSMA	35	0	9	1	Cēsu raj. — 5
01.06.	BIRUTA	5400	2	1294	409	Cēsu raj. — 241
01.06.	MAIRITA	828	1	128	79	Tukuma raj. — 40
01.06.	BERNEDĪNE	1	0	1	0	
02.06.	EMMA	739	8	274	50	Talsu raj. — 33
02.06.	LĪBA	108	2	30	14	Talsu raj. — 8
03.06.	INTA	6793	0	1570	575	Liepāja — 282
03.06.	INETA	2964	2	669	293	Liepāja — 139
03.06.	INTRA	38	0	1	2	Ogres raj. — 5

Lauku atbalsta dienestā līdz 1. jūnijam var pieteikties dīzeļdegvielas atbrīvojumam no akcīzes nodokļa

Lauku atbalsta dienests (LAD) atgādina, ka š.g. 1. jūnijs ir gala termiņš iesniegumu dīzeļdegvielas atbrīvojumam no akcīzes nodokļa iesniegšanai.

Pretendējot uz dīzeļdegvielas atbrīvojumu no akcīzes nodokļa 2012./2013. saimnieciskajam gadam, lauksaimniecības produkcijas ražotājiem LAD jāiesniedz aizpildīts "Iesniegums dīzeļdegvielas piešķiršanai, kurai piemēro akcīzes nodokļa atbrīvojumu".

Aizpildītu un parakstītu iesniegumu var iesniegt personīgi LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs vai centrālajā aparātā, kā arī sūtīt pa pastu, vai iesniegt elektroniski.

LAD aicina klientus izmantot elektronisko pieteikšanās sistēmu (EPS). Ar tās palīdzību iespējams sekot līdzi izlietotās degvielas daudzumam un redzēt atlikumu.

Sīkāka informācija par dīzeļdegvielas atbalsta saņemšanas nosacījumiem 2012./2013. saimnieciskajam gadam atrodama LAD mājas lapā www.lad.gov.lv sadaļā „Akcīzes degviela”.

Ar EPS lietošanas noteikumiem var iepazīties LAD mājas lapas sadaļā „Elektroniskā pieteikšanās sistēma”.

Zivsaimniecības un valsts atbalsta departaments

Valsts atbalsta daļa

Tālrunis: 67027326, 67027204

Klientu apkalpošanas daļa

Tālrunis: 67027693, 67027684

Elektronisko pakalpojumu daļa

Tālrunis: 27876161; 67027843

● Apmaksāts laukums.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

PĒRK METĀLLŪŽNUS, LIETOTU LAUKU TEHNIKU UN ĀUTO.

Griežam uz vietas, sveram.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 25969839.

SIA "ALVSTRE"

Iepērk dzīvsvārā:
teles, govīs - līdz Ls 0,95
bulljus - līdz Ls 1,10
gajas šķirnes bulljus -
līdz Ls 1,25
piena teljus - līdz Ls 1,70
galas šķirnes bullēni (līdz 300 kg un līdz 11 mēn.) - līdz Ls 1,70
iērus - līdz Ls 1,20
Cenas norādītas ar PVN.
T. 651 97414

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svairi.
Tālr. 26142514, 20238990.

LPKS "Baltic Meat Standard" iepērk liellopus, jaunlopus.

Labas cenas.
Samaksa tūlītēja.
Sver uz elektroniskajiem svaiem.
Tālr. 20250289, 63354097.

SIA pērk visa veida īpašumus, cirsma, īpašumus ar aprūtinājumiem.

Augstas cenas.
Tālr. 26541428, 29777641.

PAZIŅOJUMS

par Valsts reģionālā autoceļa P62
Krāslava – Preiļi – Madona km 88,00 – 99,53
rekonstrukcijas
būvprojekta skiču projekta stadijā
būvniecības ieceres publisko apspriešanu.

VAS "Latvijas Valsts ceļi", reģ. nr. 40003344207, Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1050, nodod publiskai apspriešanai Valsts reģionālā autoceļa P62 Krāslava – Preiļi – Madona km 88,00 – 99,53 rekonstrukcijas būvprojekta skiču projekta stadijā būvniecības ieceres projektu Krustpils un Līvānu novada teritorijā. Projekta vadītājs Juris Kondrovs, tālr. 64622462. Projektētājs SIA "Projekts 3", reģ. nr. 40003578510, Ūdens iela 12-117, Rīga, LV-1007, valdes loceklis Ilmārs Gorda, tālr. 67692602

Informatīvie materiāli apskatāmi Līvānu novada būvvaldes telpās un Rudzātu pagasta pārvaldes telpās no 2012. gada 30. maija līdz 2012. gada 6. jūlijam. Novada iedzīvotājus un interesentus rakstiskus priekšlikumus par paredzēto darbību var iesniegt līdz 2012. gada 6. jūlijam Rudzātu pagasta pārvaldē un Līvānu novada būvvaldē.

Būvniecības ieceres prezentācijas pasākums notiks 2012. gada 29. jūnijā Rudzātu pagasta pārvaldes ēkas telpās, plkst. 17.00.

31. maijā no plkst. 9.00 pie tirdzniecības centra "Oga" Rīgas ielā 4d, Preiļos,

1. jūnijā no plkst. 9.00 pie "Maximas XX" Rīgas ielā, Līvānos varēs iegādāties svaigi kūpinātas ZIVIS no Ragaciema, KŪPINĀTU GAĻU no Lapmežciema un Bekubodes PLAUCĒTU MAIZI.

SIA "Eurasia" PĒRK GAĻAS UN GAĻAS KRUSTOJUMA BULLJUS

2-10 mēneši no 80 - 280 kg.
Labas cenas un maksājuma nosacījumi.
Tālr. 20071499.

LOPBARĪBA PA VAIRUMTIRDZniecības CENĀM

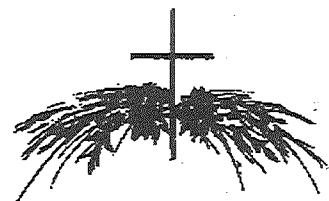
Aktuālie piedāvājumi:

- laizāmā minerālbarība ganību sezonai ar melasi spaiņos un vannās liellopiem un aitām;
- melase 1000 l konteineros un 20 l kannās;
- kombinētā spēkbarība un minerālbarības;
- lopbarības klijas 20 kg maisos – 3,35 Ls ar PVN.

Nodrošinām piegādi.

SIA BIOFARMA

Meža iela 17/3, Rēzekne (Vīpinga)
Tālr. 64622481, 64622485.
Mob. 29461256; 29266526.

Aizejot prom, savus sapņus tu atstāji man,
Aizejot prom, tava balss joprojām te skan,
Aizejot prom, tik ļoti sirds sāp man.
Izsakām līdzjūtību Jutai Fadejevai, TĒVU mūžībā pavadot.
Preiļu novada dome

Vismelnākā šķiršanas stunda,
Par ēnu, kad pārtop tavs glāsts,
Tēt, tie esam mēs, kuros tālāk
Nu skanēs tavs dzīvības stāsts.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar Jutas Fadejevas ģimeni TĒTI, VECTĒTIŅU, VECVECTĒTIŅU un SIEVASTĒVU mūžībā pavadot.
Pastaru ģimene

Katram dziļi, dziļi sirdi
Sāpju rēta sūri smeldz.
Vēji, šalciet, vēji, dziediet,
Mūžs ir bijis goda vērts.
Izsakām dziļu līdzjūtību tuviniekiem, Nikolaju MOROZOVU uz mūžu pavadot.
Bijušās lauksaimniecības pārvaldes kolektīvs

Līvānietēm bronza Latvijas Volejbola federācijas jaunatnes čempionātā

Līvānu bērnu un jaunatnes sporta skolas audzēknes D2 grupā (2000. dzimšanas gads) Latvijas Volejbola federācijas Jaunatnes čempionātā izcīnīja trešo vietu.

Latvijas Jaunatnes čempionātā piedalījās 16 sporta skolu komandas, un savā konkurencē Līvānu jaunās volejbolistes izcīnīja iespēju startēt finālsacensībās, informē sporta skolas direktore Sandra Smilškalne.

Cinoties par 1. – 6. vietu, gala vērtējumā D2 grupā komandas sarindojās šādā secībā: Daugavpils Bērnu un jaunatnes sporta skolas pirmā komanda, Rīgas Volejbola skola, Līvānu bērnu un jaunatnes sporta skola, Pierīgas bērnu un jaunatnes sporta skola, Jelgavas novada sporta centrs, Kuldīgas novada sporta skolas otrā komanda.

Līvāniešu komandā spēlēja: Aļesja Petrova, Renāte Eņiņa, Justīne Ozoliņa, Angelina Havrova, Megija Putene, Karīna Kišeļova, Alīna Puriškeviča, Valērija Naudīņa, Diāna Spīla, Anastasija Kolosova, Sindija Pote.

Sporta skolas direktore Sandra Smilškalne atzina, ka skola lepojas ar jaunajām volejbolistēm un teica paldies trenerēm Vitai Školīnai un Larijai Carjovai par ieguldīto darbu.

L.Rancāne

Pēdējam zvanam skanot

Pēdējā zvana it kā skumjā diena Priekuļu pamatskolā tika pārvērsta par vienu lielu, jautru piedzīvojumu. Savus ilgi kalto plānus un izdomātos darbiņus īstenoja 8. klase, kura vēlējās panākt, lai Deviņu Devīto Delveru sejās kārtējo reizi uzplauktu smaidi.

Pēdējā zvana dienas rīta agrumā 9. klases skolēni saņēma ielūgumu uz divainu un neparedzamu tikšanos pulksten 10.00 pie vietējā veikala. Tur viņus sagaidīja pārsteigums – trīs 8. klases skolēni Kintija, Laine un Gatis atbrauca izpušķotā zirgu pajūgā, lai vestu devītos viņu audzinātāju preti pavasarīgam vējam. Klase tika sadalīta grupās pa pieci un izvizināta ar pajūgu apkārt pamatskolai, kurā viņus pēc tam sagaidīja vecāki, skolotāji un skolēni. Kučieri Gati devītie atalgoja ar dziesmu «Bēdu, manu lielu bēdu», kuras dziedāšanā piedalījās arī zirdziņš, ik pa

laikam nozviedzoties.

Pie skolas priekšelpas durvīm atradās 8. klases sagatavotā simboliskā «Laika mašīna», ar kuru 9. klases audzēkņi un audzinātāja varēja nokļūt tālā pagātnē un vēlreiz apceļot visas klases.

Pirmais pārbaudījums gaidīja zēnu mājturības kabinetā, kurā vajadzēja salikt puzzle ar fotogrāfiju no 9. klases priekšnesuma «Mazo, mīlo lācīti». Veiksmīgi tikuši galā ar uzdevumu, devītie saņēma norādi – fotoattēlu ar fragmentu no telpas, kur viņus sagaidīja Kintija. Šī bija 1. klasīte, kurā tika ielikti zināšanu pamati. Kopīgiem spēkiem visi nodziedāja pārveidotu «Pulksteņa dziesmu», pēc tam devās uz nākošo telpu – latviešu valodas un informatikas kabinetu. Šeit brašos skolēnus sagaidīja Laine. Nu deviņklasnieku mēles sagriezās vai trejdeviņos likumos, jo ar trim konfektēm mutē vajadzēja izrunāt sarežģītas frāzes, piemēram, «es apkapāju koku», vai «ezišu šķinķīšu puskažociņš uz šaurslie-

žu dzelzceļa sliežu siržu slēģīšiem». Tad arī secinājām, ka pirms latviešu valodas eksāmena runājamās daļas obligāti jāiztira savi mutes dobumi.

Ēdamzālē klasi sagaidīja Imants ar nākamo pārbaudījumu. Katram 9. klases audzēknim bija jāpieskrien pie šķīvja, kurā atradās vesela šokolādes tāfelīte, jāuzvelk dūraiņi, ar nazi un dakšiņu no šokolādes jānogriež gabaliņš un jāapēd. Visādi gāja, un visādi bija, jo šokolāde kā nejaucene lidinājās pa gaisu. Bet viss tika izdarīts, un skolēni saņēma norādi uz bioloģijas un ķīmijas kabinetu, pēc tam uz matemātikas kabinetu, kuros arī bija jāveic jautri un āķīgi uzdevumi.

Tika izstaigātas gandrīz visas klases, bet pēc tam bija jāveic uzdevumi laukā. Uz asfaltētā celiņa skolas priekšā devītos sagaidīja Kintija ar sakārtotiem konusiem un skrituļdēli. Tika pārbaudīta 9. klases skolēnu saliedētība, ar skrituļdēli likloci apbraucot ap konusiem. Bet vēl jau sekoja

veiklības stafete sporta laukumā. Pēc tam cauri «Laika mašīnai» skolēni atgriezās 9. klasē.

Nu klāt bija pēdējā zvana dienas svinīgā daļa. Ar izpušķotu zvaniņu rokās 1. klases skolēns Oskars ievada devītos izrotātajā zālē. Skanēja 9. klases audzinātājas Veronikas Silvijas Bogotās sirsnīgie vārdi. Deviņklasnieki pateicās skolai un skolotājiem, vieglu ceļavēju vēlot, apsveikumiem pievienojās arī direktores vietniece un skolotāja Anita Podziņa, jaunāko klašu skolēni. Savu galavārdu teica astotklasnieki, sveicot 9. klases skolēnus un viņu audzinātāju ar ziediem un īpaši sagatavotām nominācijām.

Pēdējais zvans, – tas bija starta signāls eksāmenu sākumam. Vēlam devītajiem zināšanas kabatās, spirtu ceļavēju un godam nokārtotus eksāmenus!

L.Giluče,
Priekuļu pamatskolas
8. klases skolniece

PASMAIDĪSIM

Ārsts saka jaunbagātniekam:

- Jūsu roka lauza, nāksies likt ģipsi.
- Kāpēc ģipsi?! Lieciet marmoru, es samaksāšu.

☺ ☺ ☺

Ārsta kabinetā.

- Pacient, es nekādi nevaru noteikt jūsu slimības diagnozi. Domāju, ka tas viss ir dzeršanas dēļ.

— Nekas, dakter, es saprotu. Atnākšu pie jums citreiz, kad būsiet skaidrā.

☺ ☺ ☺

— Klau, ko tu teiktu, ja satiktu sievieti, kura spētu tev piedot, būtu laba, mīļa un labi gatavotu ēst?

— Es teiktu: «Sveika, māt!».

☺ ☺ ☺

Sieva un pirmsskolas vecuma dēlens atgriežas no kūrorta. Sieva stāsta vīram:

— Iedomājies, tur bija tik daudz inteliģentu cilvēku, tik interesanti sarunu biedri. Es, piemēram, iepazīnos ar Padomju Savienības varoni...

Dēls pie sevis purpina:

— Varonis, varonis, bet viens gulēt baidījās.

☺ ☺ ☺

Zvans pie durvīm. Dzīvokļa saimnieks atver. Uz sliekšņa stāv dusmīgs vīriņš:

— Labdien, es esmu jūsu kaimiņš no apakšējā dzīvokļa. Man, zīniet, apnikusi tā jūsu sievas kliegšana naktīs: «Ātrāk, Jāni, ātrāk, vēl, Jāni, vēl, jā, jā!!!». Vai jūs nevarētu uzvesties mazliet klusāk sekā laikā?

Dzīvokļa saimnieks:

— Nu jā, bet vispār mani sauc Viktors un es naktīs strādāju...